

Przyszłość akwakultury 26-27.09.2019
Kudowa-Zdrój

ANAMALIA ROZWOJOWE OTOLITÓW U
RYB NIE TYLKO
POCHODZĄCYCH Z AKWAKULTURY

Dr Magdalena Lampart- Kałużniacka
Prof. dr hab. inż. Tomasz Heese

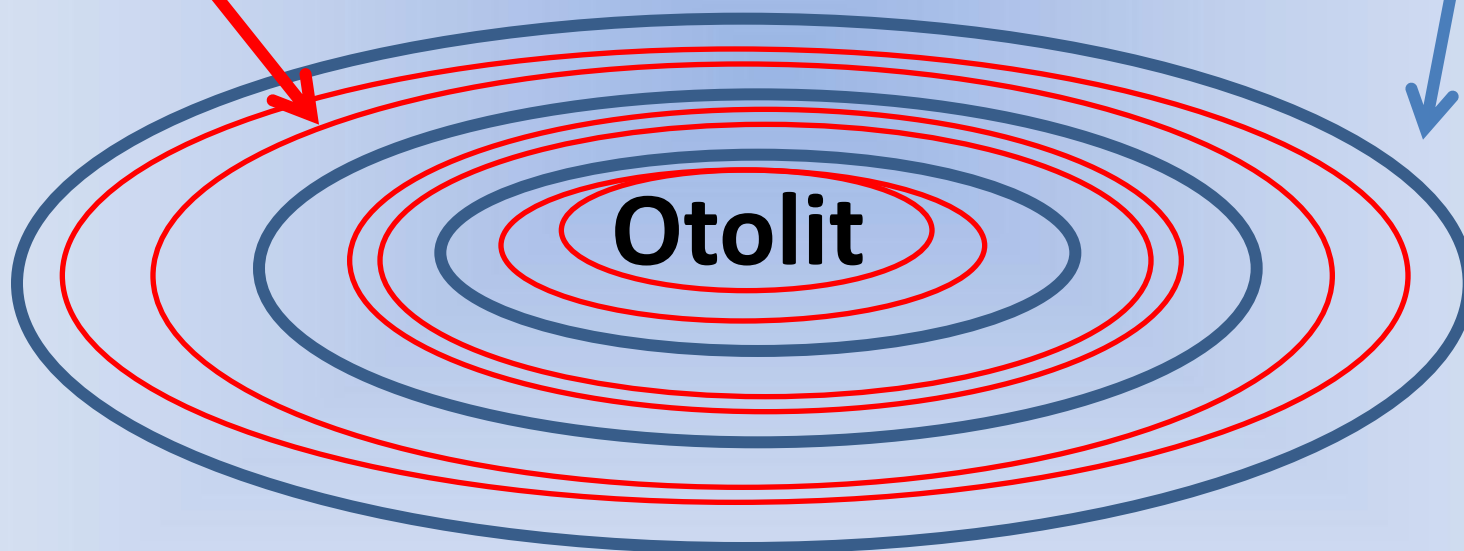
Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Otolity lita skała

Kamyczki słuchowe – struktura zbudowana z węglanu wapnia i białek. Charakteryzują się ciągłym wzrostem.

Posiadają koncentrycznie ułożone pierścienie (roczne, dobowe, miesięczne) odzwierciedlające wzrost ryby.

Narząd równowagi

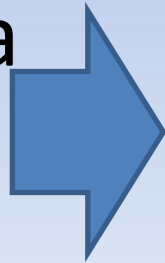
Otolity w czasie swojego ruchu, indukują w komórkach nabłonka sensorycznego impuls nerwowy, przekazywany następnie na VIII nerw czaszkowy.

Narząd słuchu

Fale dźwiękowe docierające do ryb są odbierane/ulegają wzmocnieniu przez: np., pęcherz pławny, kostki Webera a następnie docierają do otolitów (Popper & Lu, 2000).

Narząd wydawania
dźwięku?

Ryby odbierają dźwięki oraz potrafią wydobywać je jednak do dnia dzisiejszego nie zdołano określić rejonu jego powstawania.

Otolity

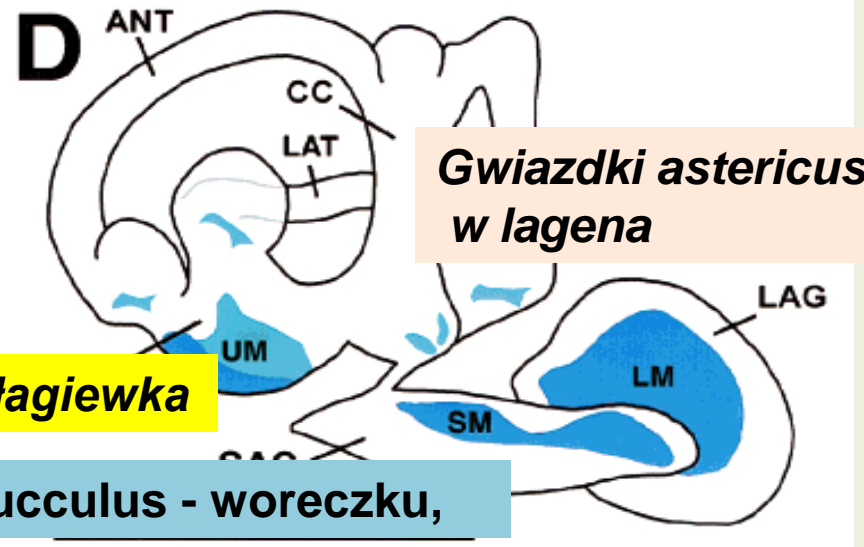
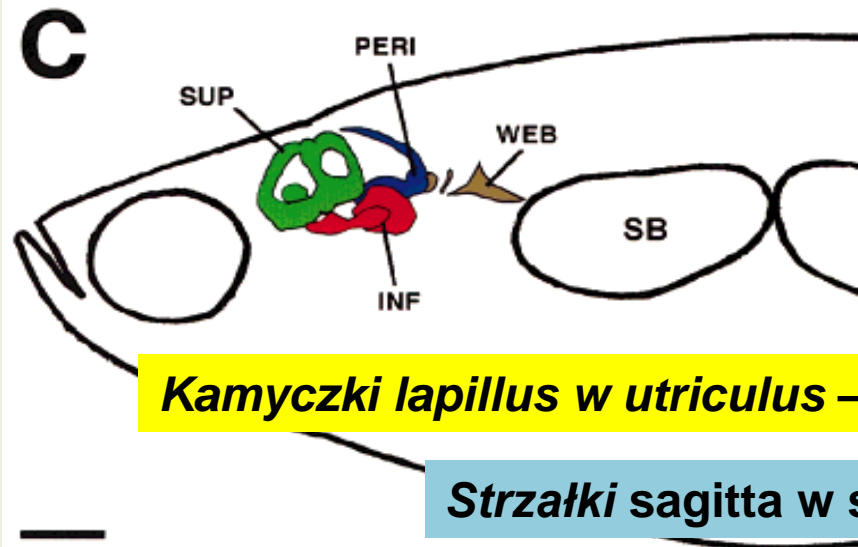
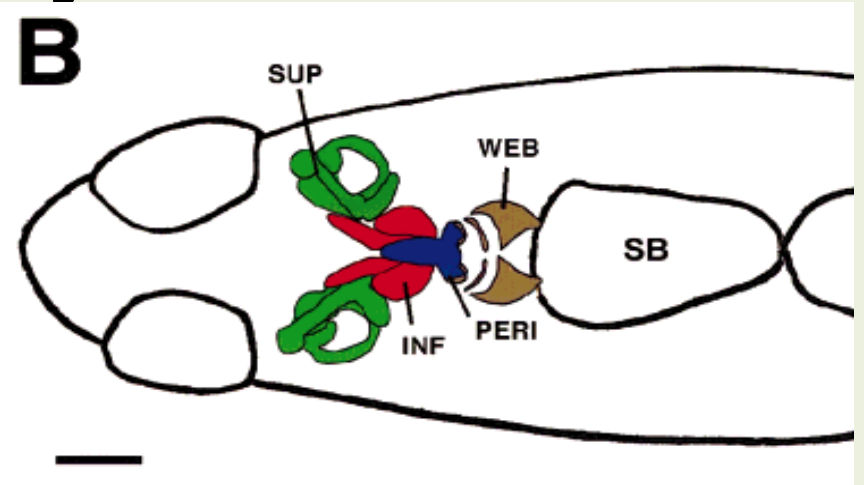
- Otolity mechanoreceptory, pełniące w organizmie rolę dwóch narządów: słuchu i równowagi.
- Otolity znajdują się w tzw. przedsionku, czyli u podstawy kanałów półkolistych.
- Wyróżniamy: kamyczki – *lapillus*, strzałki – *sagitta*, gwiazdki – *asteriscus*.

R-VER02 v5_movie5.mpg

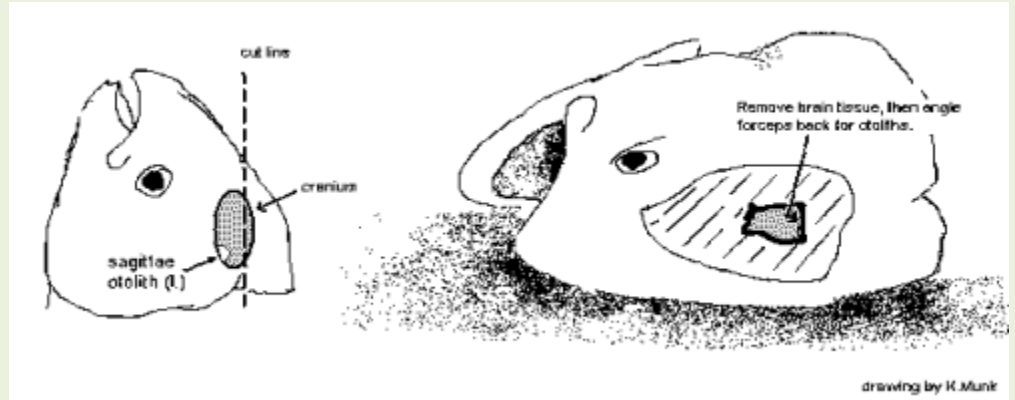
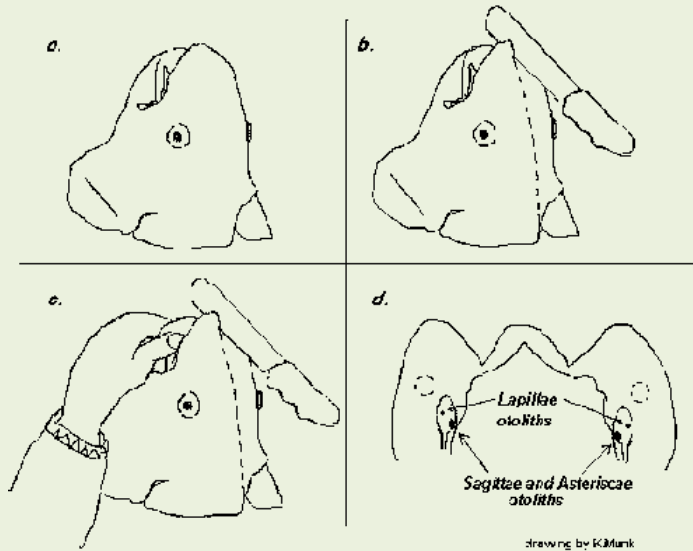
Otolity

(BANG, SEWELL, MALICKI 2001)

Otolity - tehnika preparacije

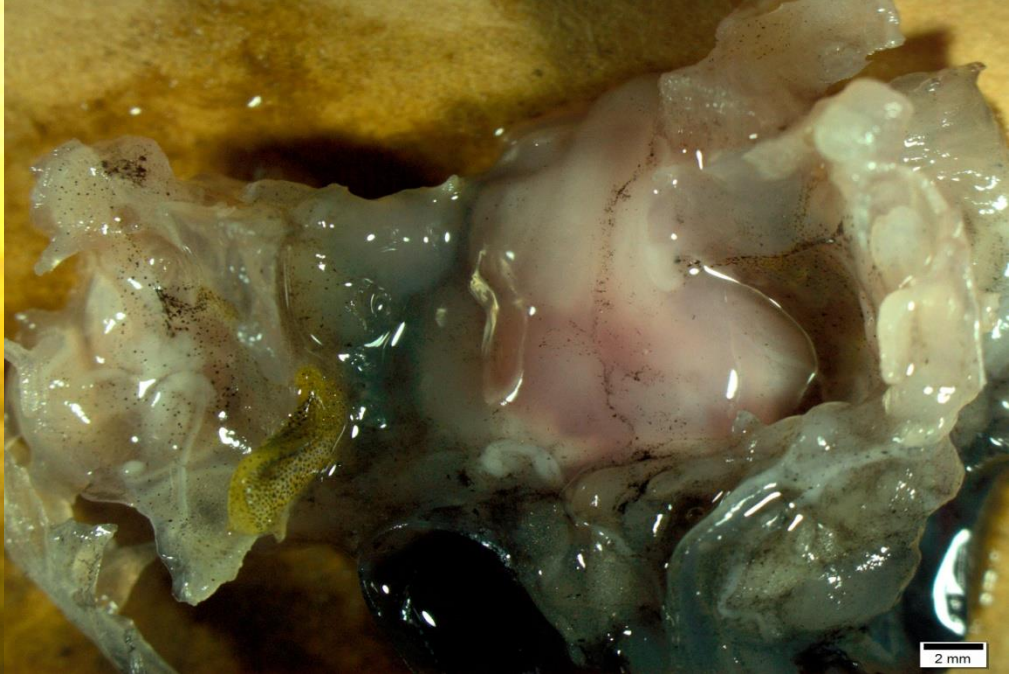
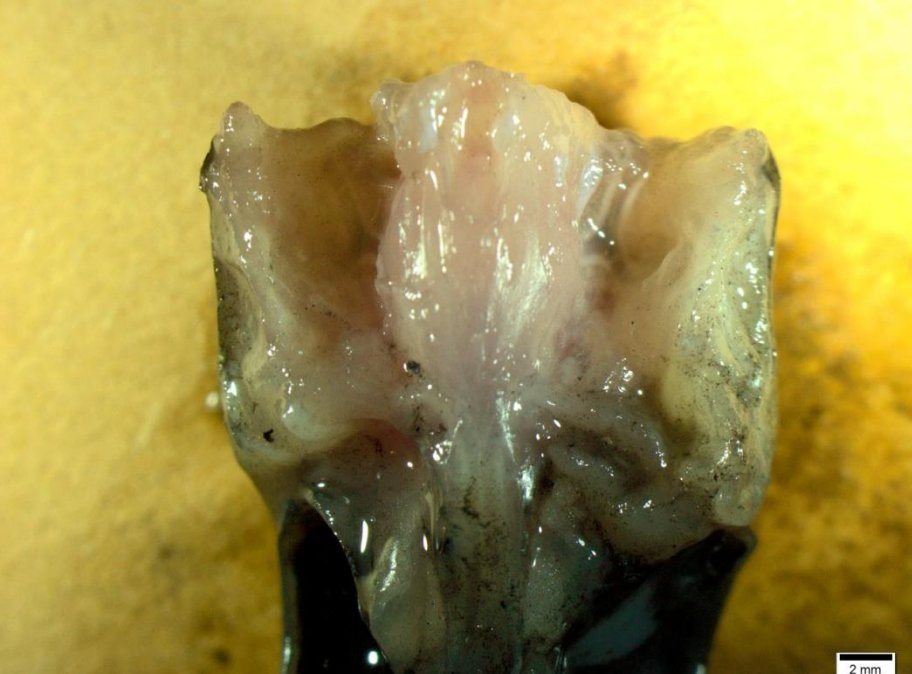
<http://tagotoweb.adfg.state.ak.us/ADU/OtolithRemoval.aspx>

Generalized Fish Otolith Dissection

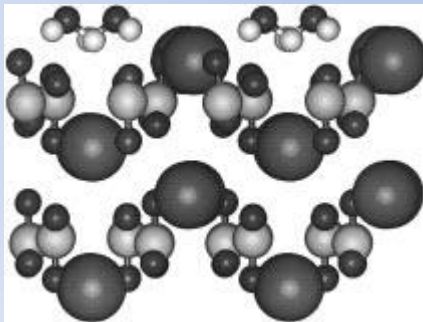
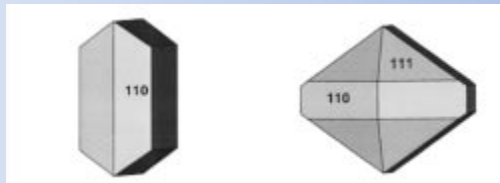
2 mm

Strzałka, gwiazdka czy kamyczek

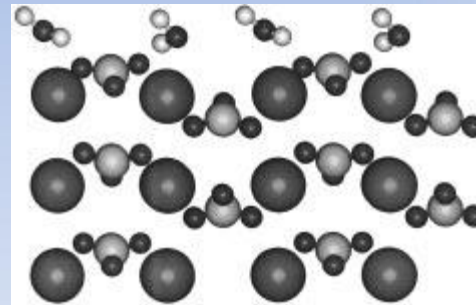
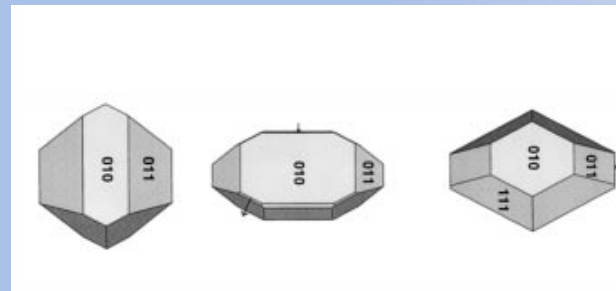
- wielkość elementu
- odmiana polimorficzna CaCO_3

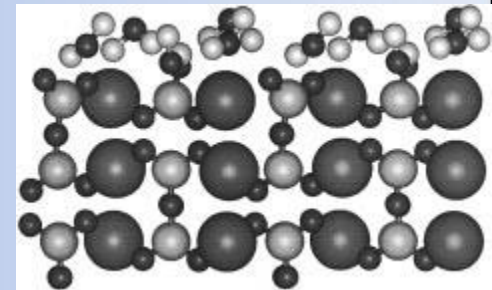
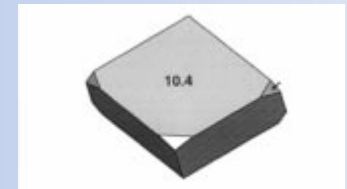
ARAGONIT

WTERYT

KALCYT

(de Leeuw & Parker 1998)

Otolity i ich kształty

STRZAŁKA

KAMYCZEK

GWIAZDKA

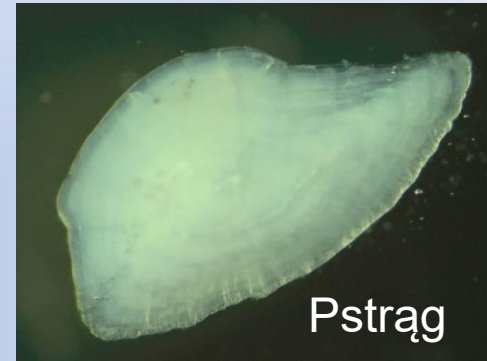
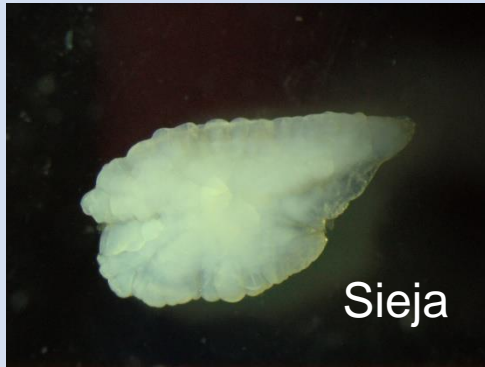

Typ: Strunowce
Podtyp: Krągłouste
Gromada: Kostnoszkieletowe
Podgromada: Kostnopromieniste
Nadrząd: Kościste (Teleostei)
Rząd: Łososiokształtne
Rząd: Dorszokształtne
Rząd: Okoniokształtne
Rząd: Karpiokształtne

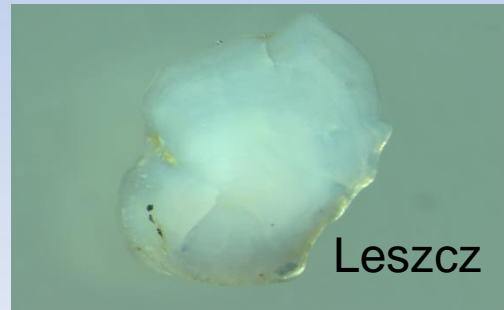
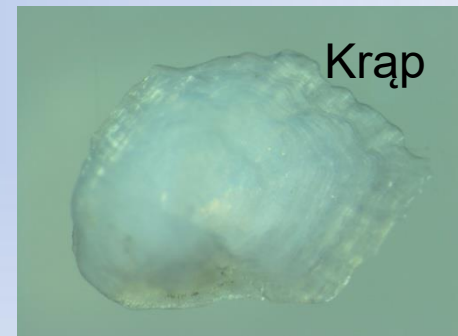
Makrostruktura

Szacowanie wieku.

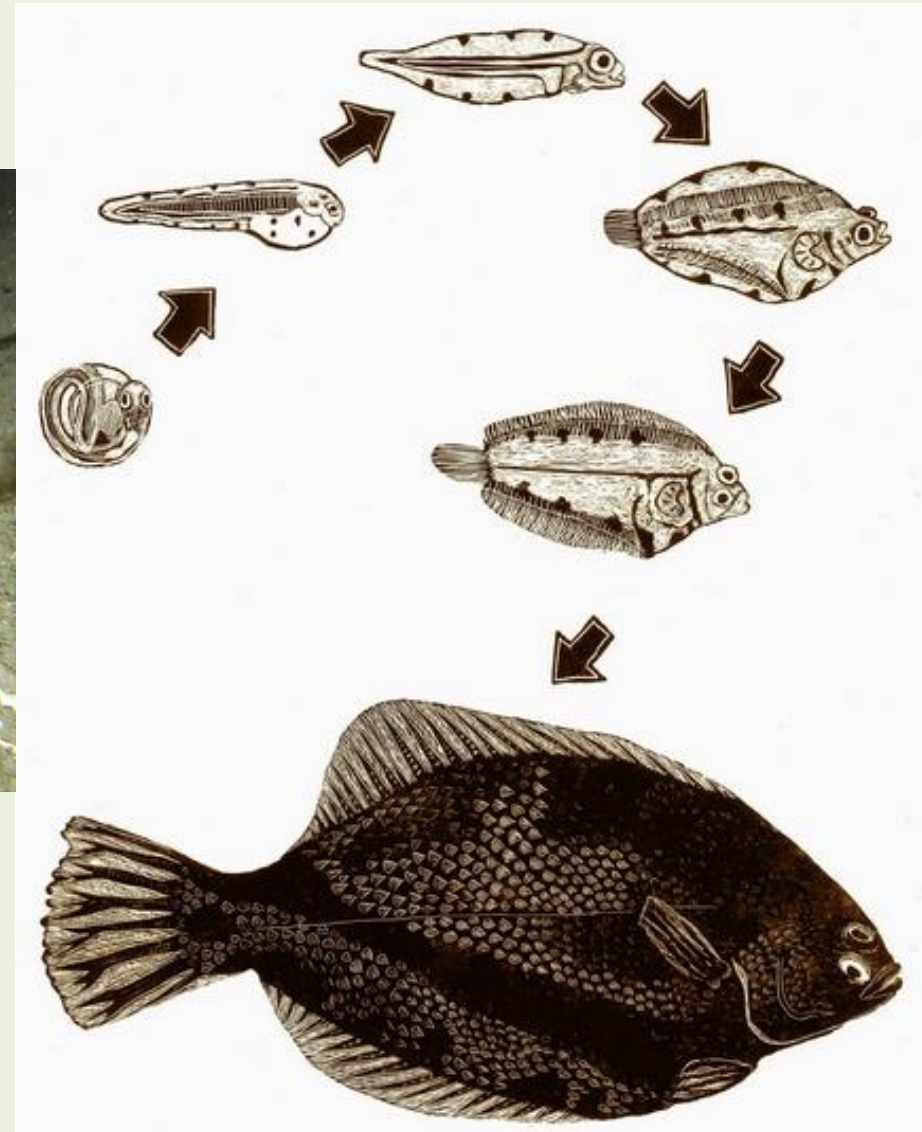
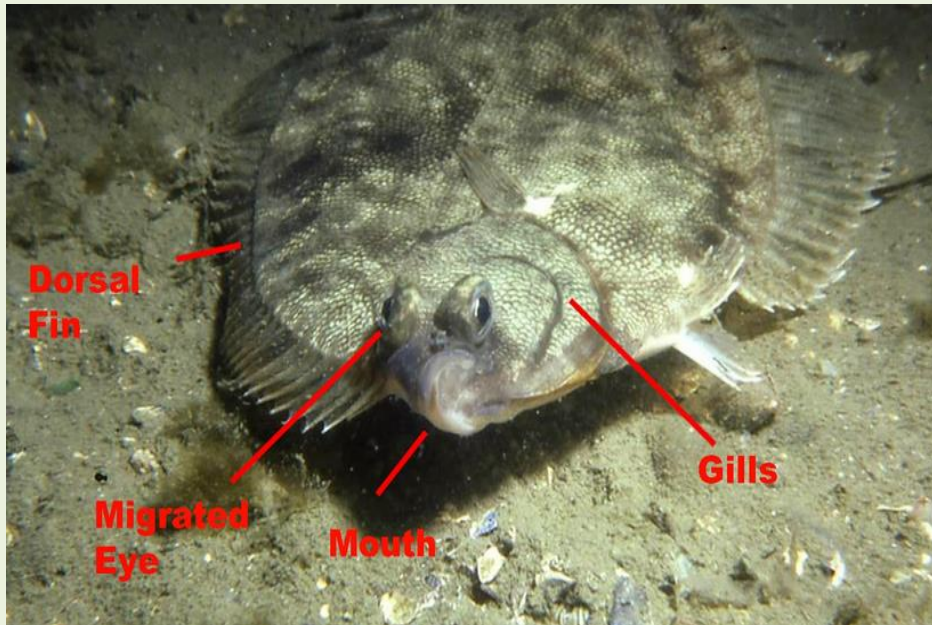
Obliczanie tempa wzrostu.

Określanie przynależności gatunkowej.

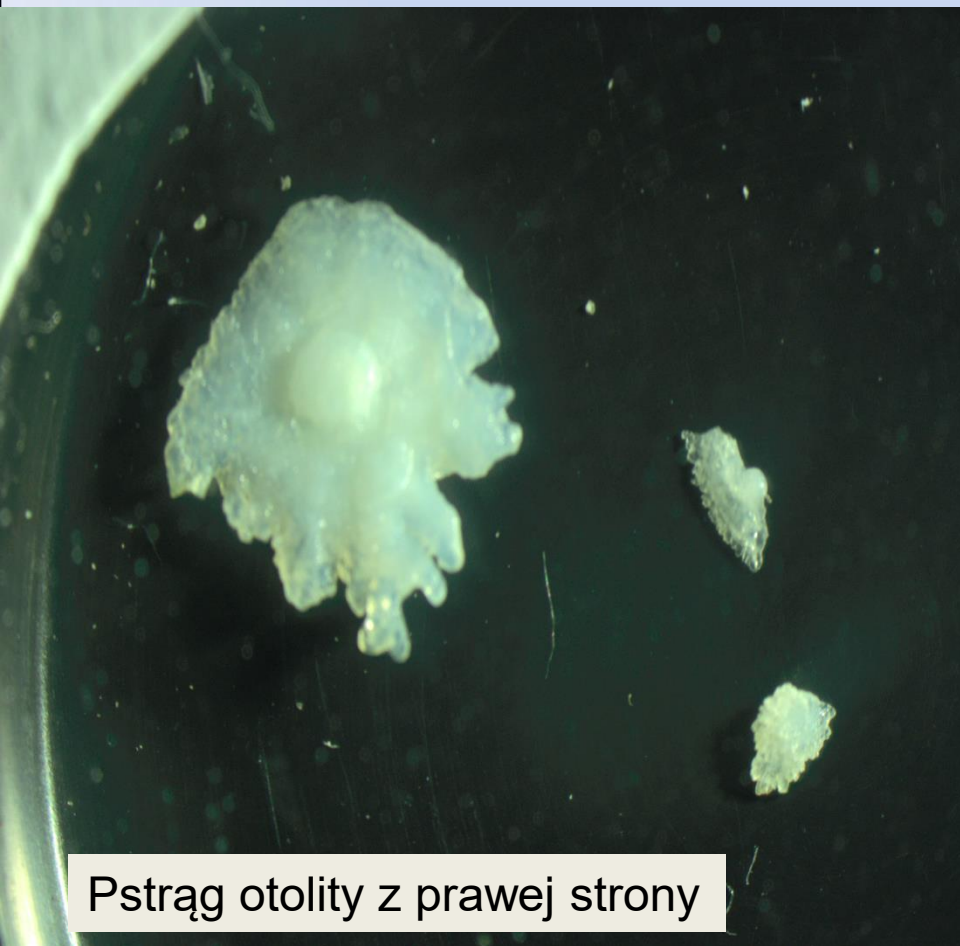

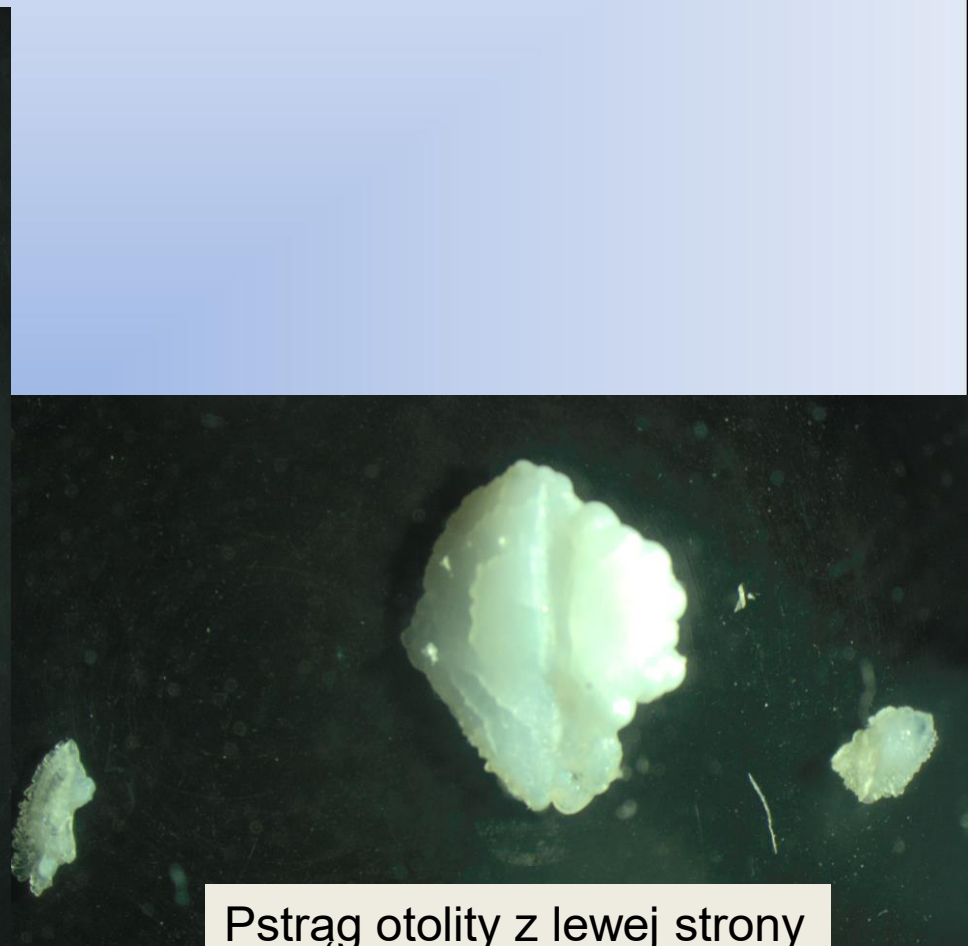
Naturalna asymetryczność otolitów u „ryb płaskich”

„Nabyta” asymetryczność otolitów u pstrąga

Pstrąg otolity z prawej strony

Pstrąg otolity z lewej strony

„Nabyta” asymetryczność otolitów u pstrąga

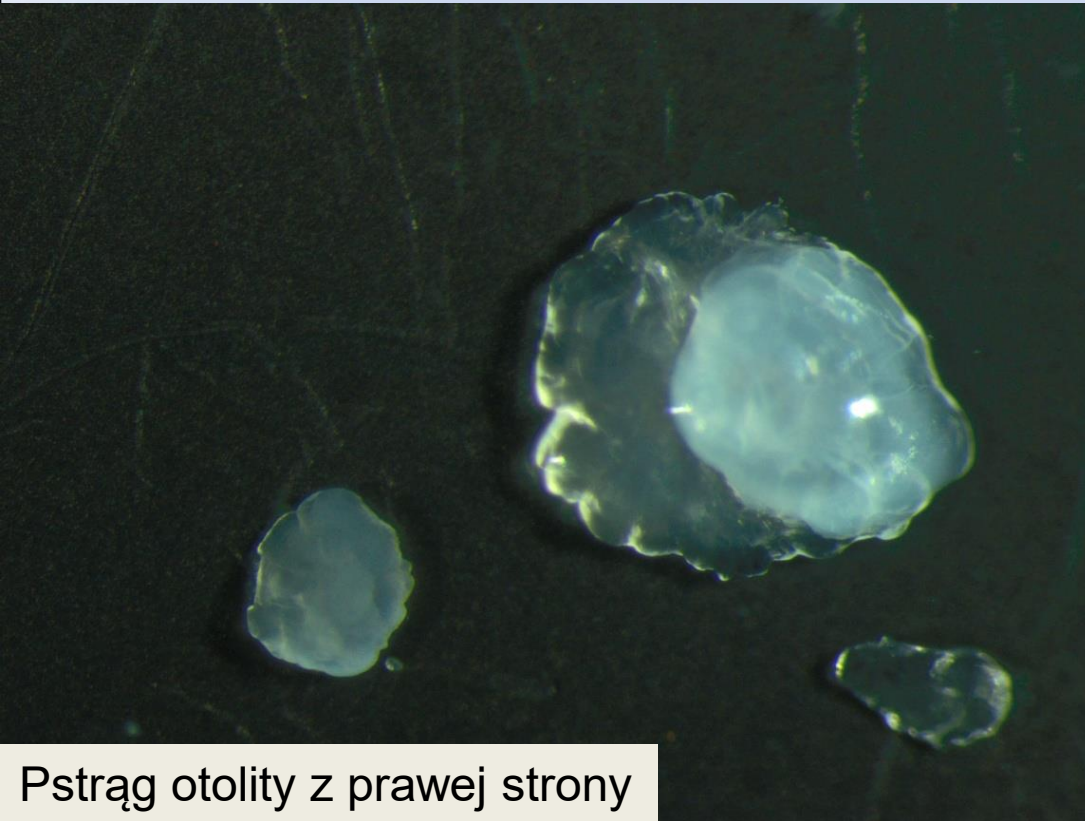
Salmo trutta m. fario -pstrąg

„Nabyta” asymetryczność otolitów u pstrąga

Salmo trutta m. fario - pstrąg

Pstrąg otolity z prawej strony

Pstrąg otolity z lewej strony

Morskie Oko

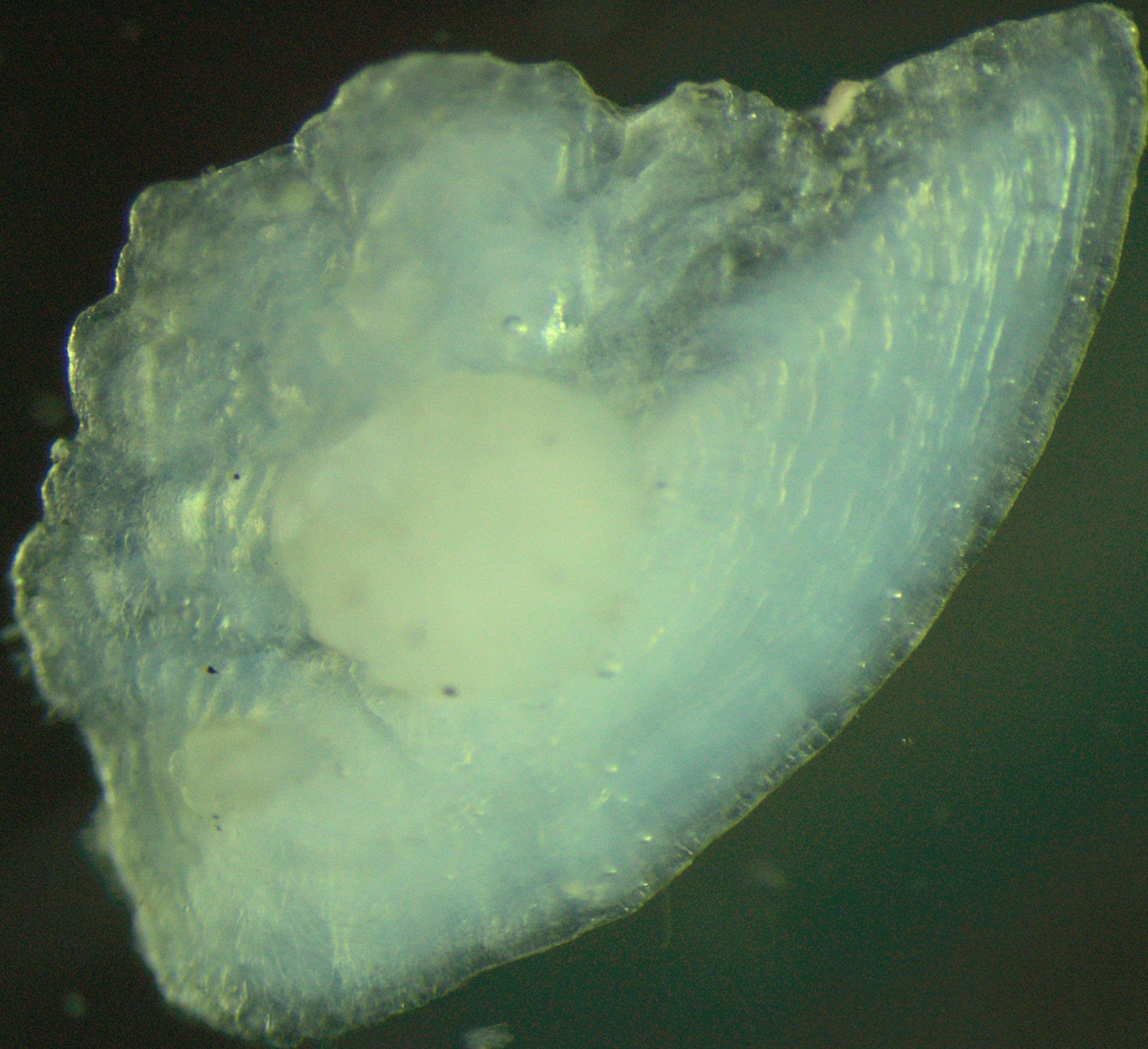
Symetryczność
otolitów u pstrąga

Salmo trutta m. fario -pstrąg

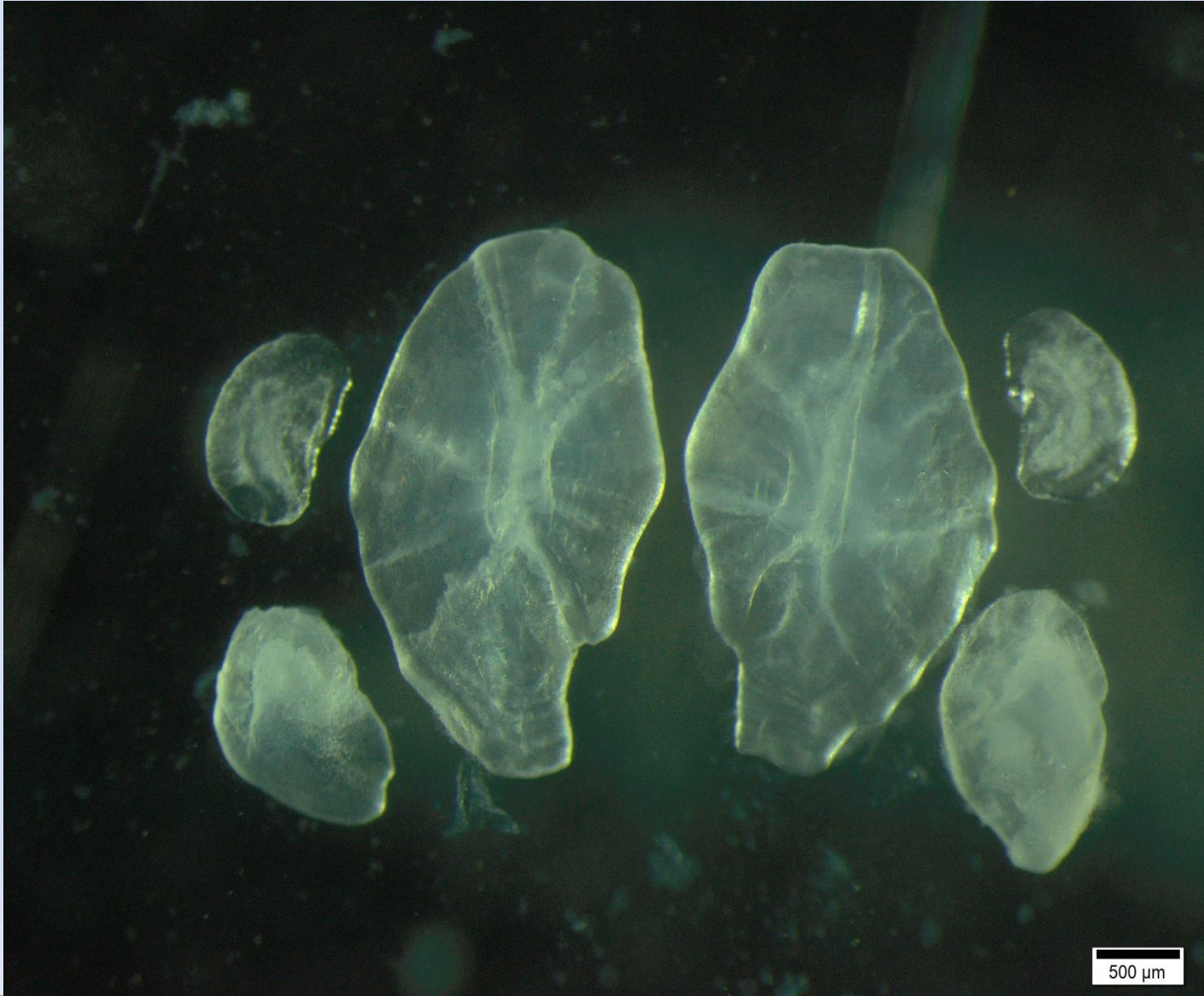
Morskie Oko otolit „zniekształcony”

200 μm

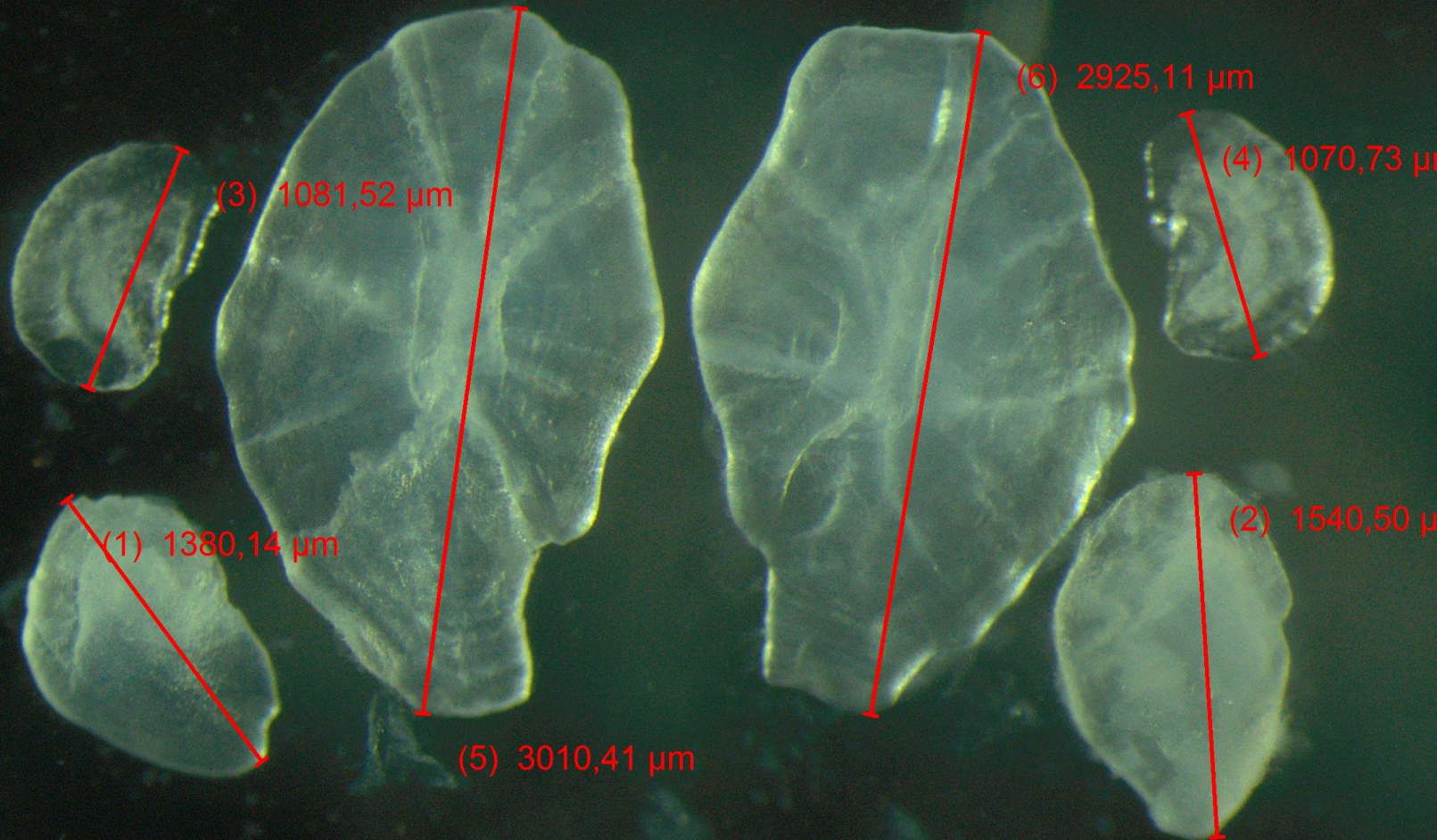

„Nabyta” asymetryczność otolitów u skalara *Pterophyllum scalare*

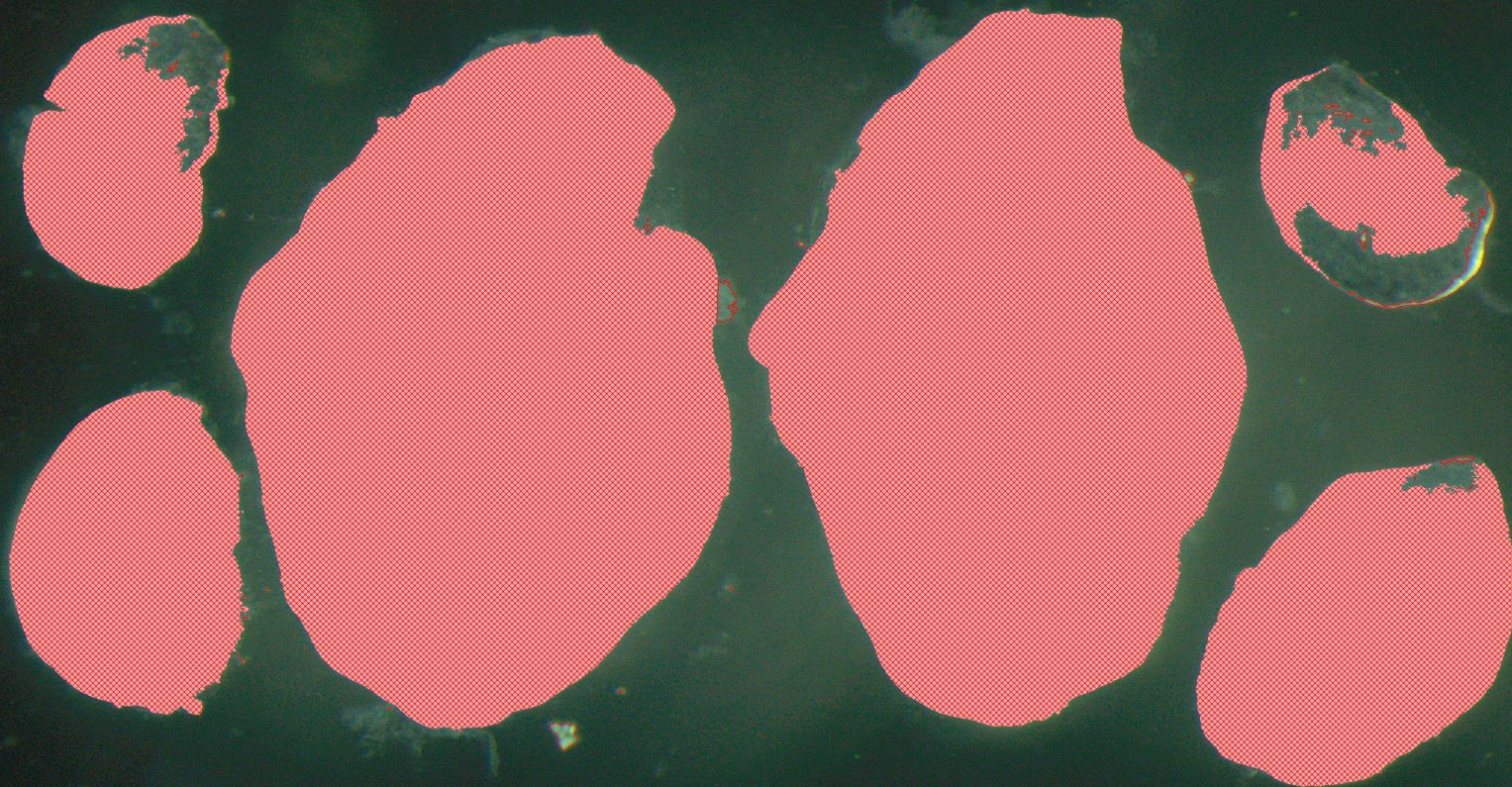
Skalar lewoskrętny

500 μm

Skalar lewoskrętny

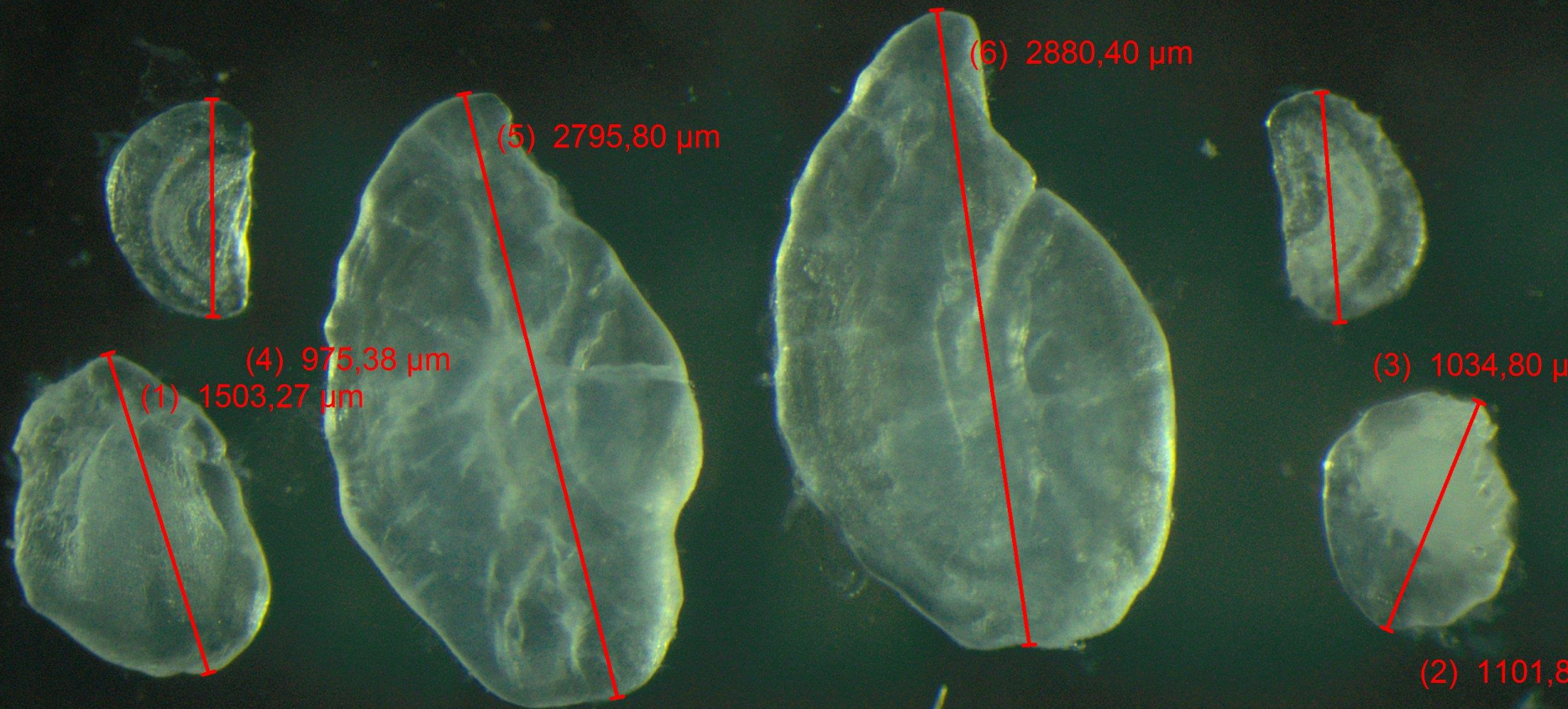

Magnification: 1 x

500 μm

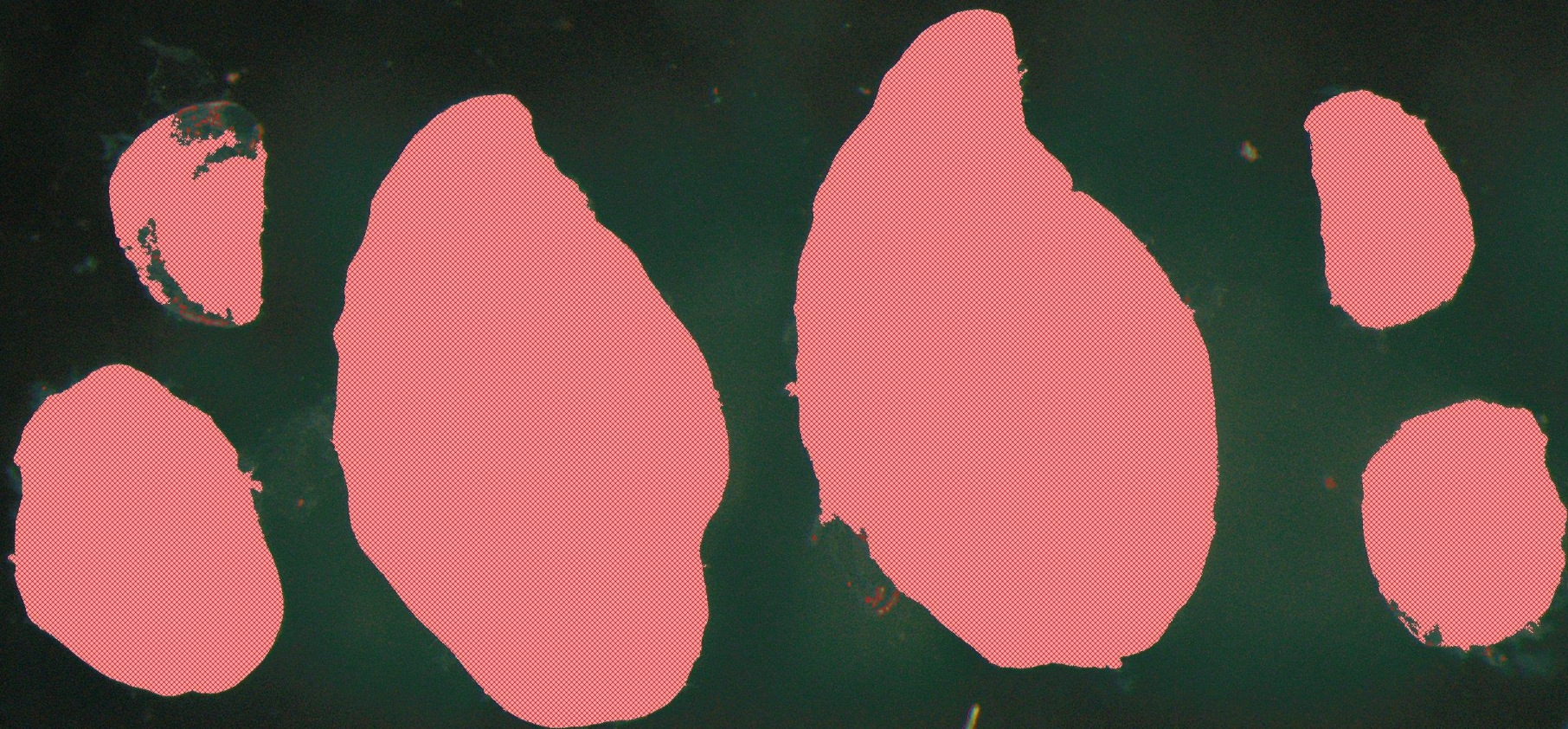
Skalar prawoskrętny

500 μm

Skalar prawoskrętny

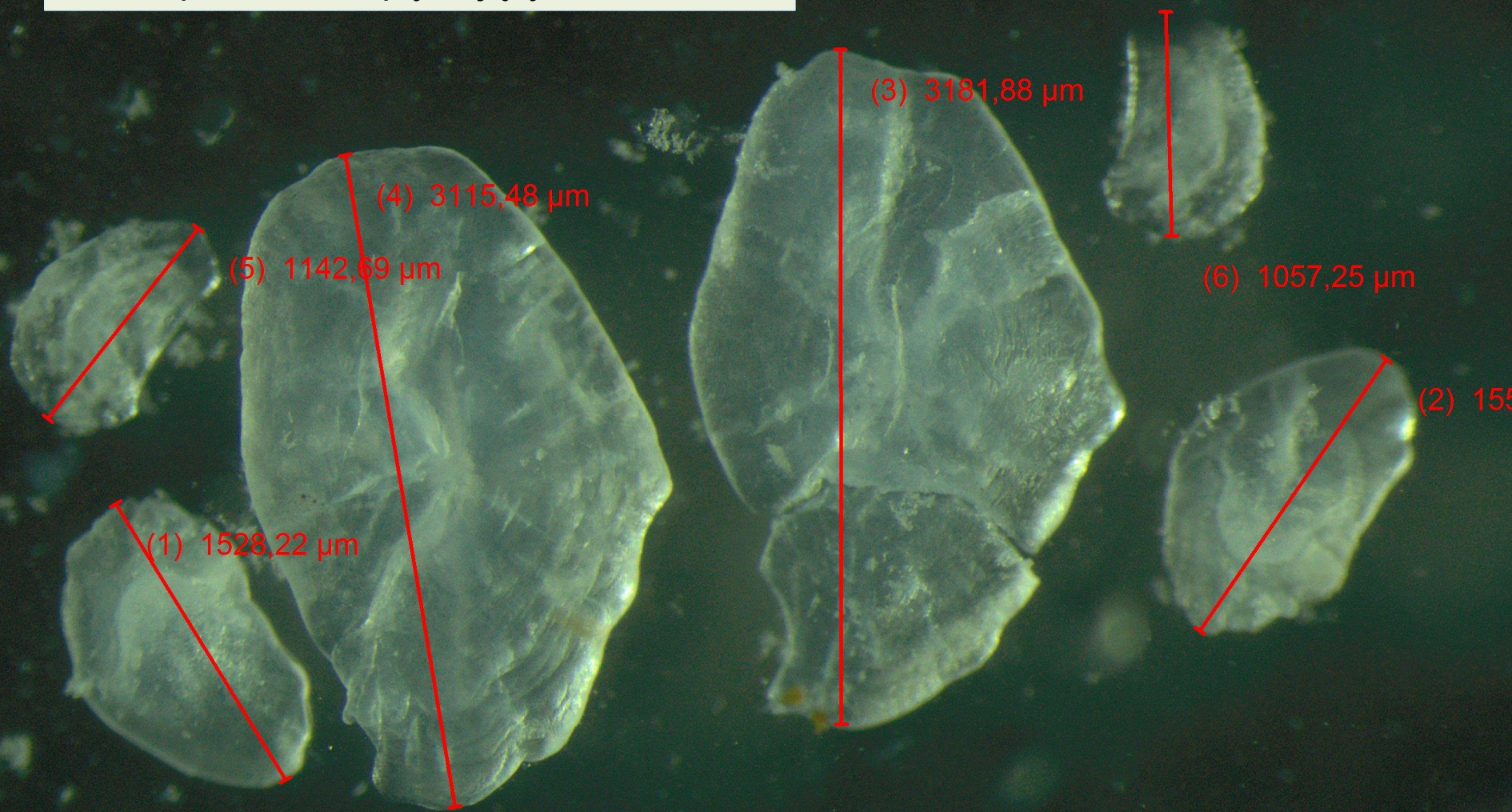

Magnification: 1 x

500 μm

Skalar prawidłowo pływający

500 μm

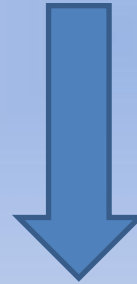
Przyczyny asymetryczności otolitów

Genetyczne
Ryby płaskie

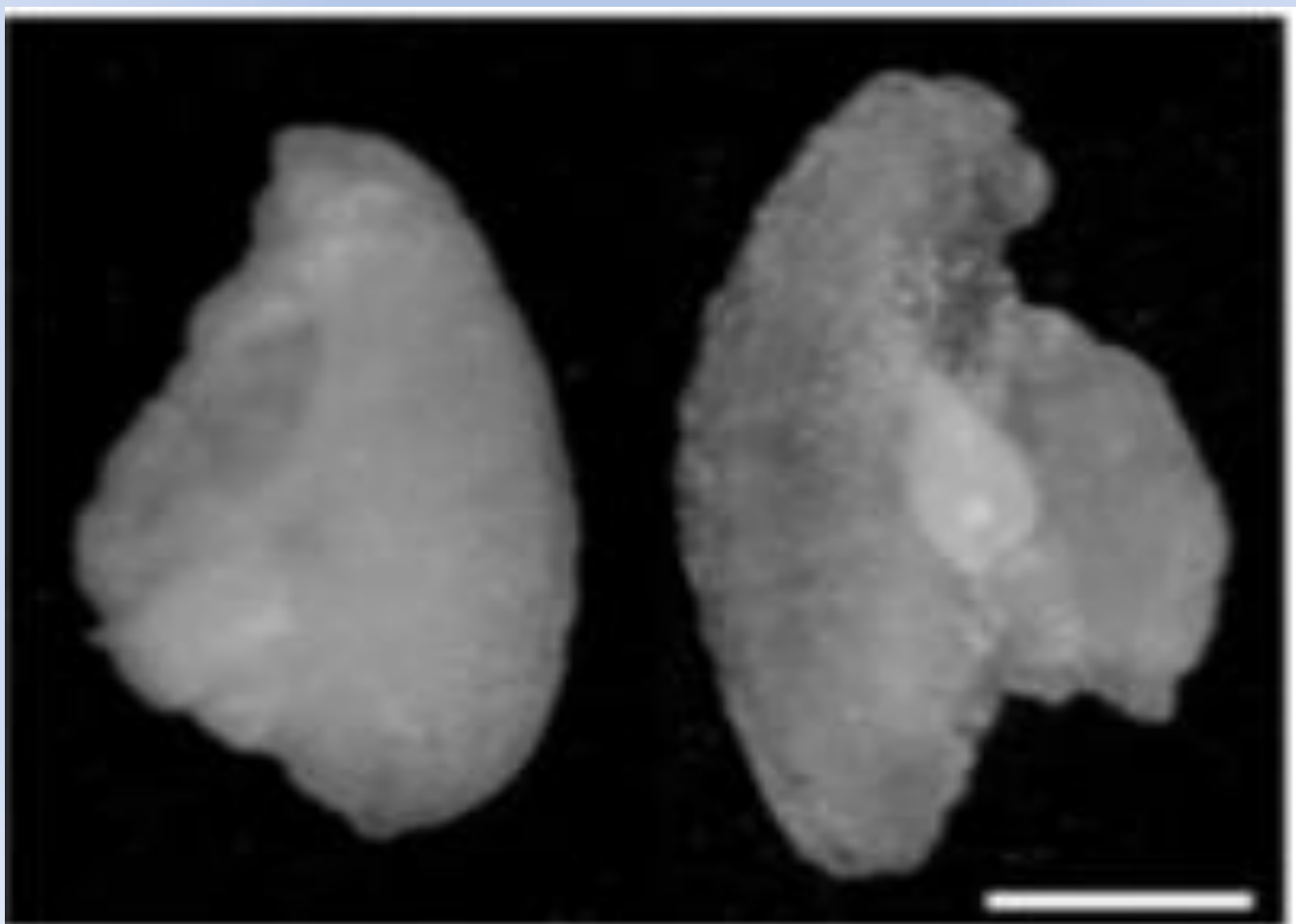
Środowiskowe/genetyczne
Skalary kamyczki

Środowiskowe
Pstrągi strzałki i
mikrostruktura

Informacje o asymetryczności otolitów w literaturze

Rapid growth causes abnormal Vaterite formation in farmed fish otoliths, 2017. *Reimer T. et al.*

Skutki asymetryczności otolitów

Niedosłuch
u łososi

Nieodpowiednie
poruszanie się

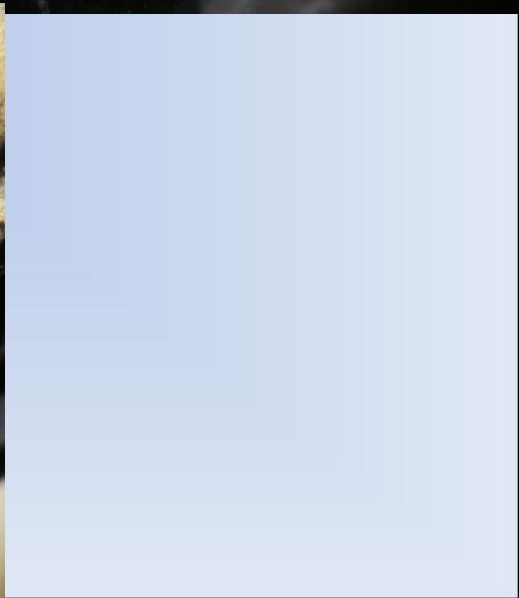
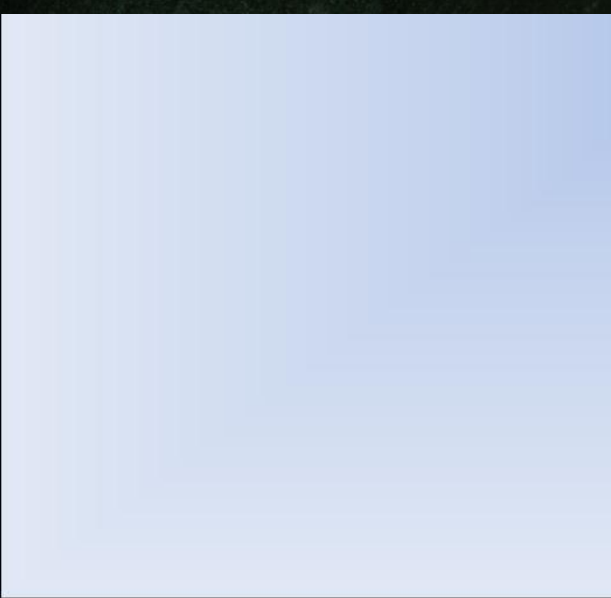
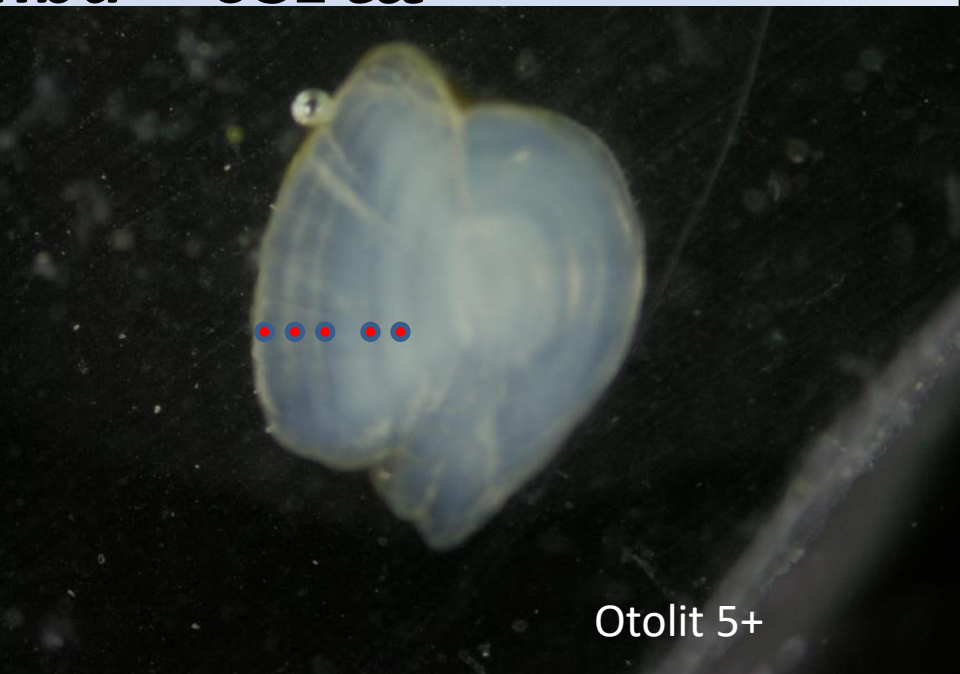
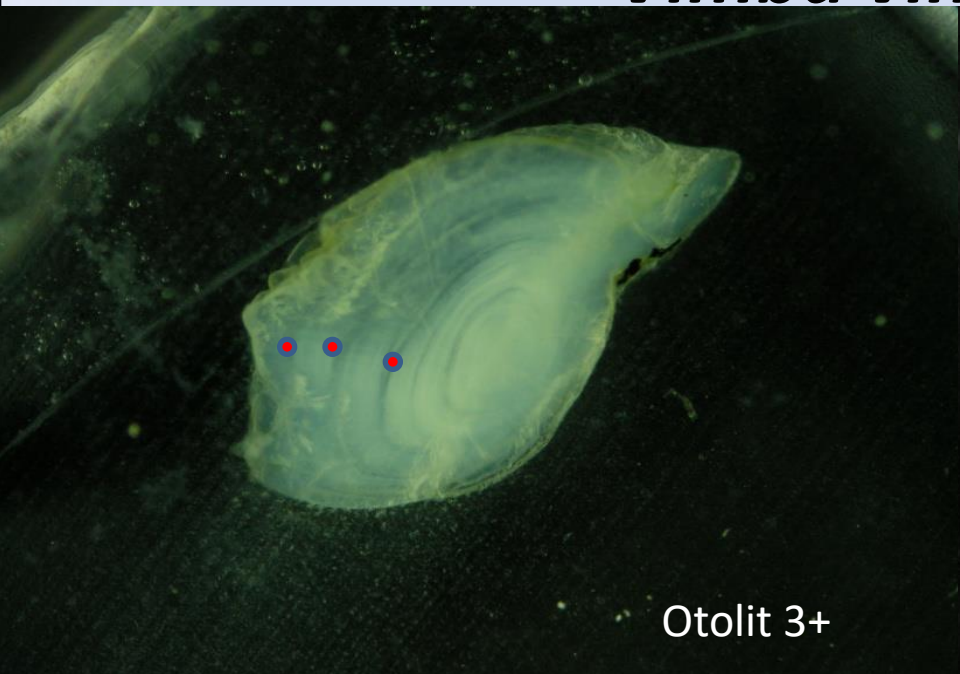
Trudności w
pobieraniu pokarmu

Brak możliwości wykorzystania
otolitu do szacowania wieku

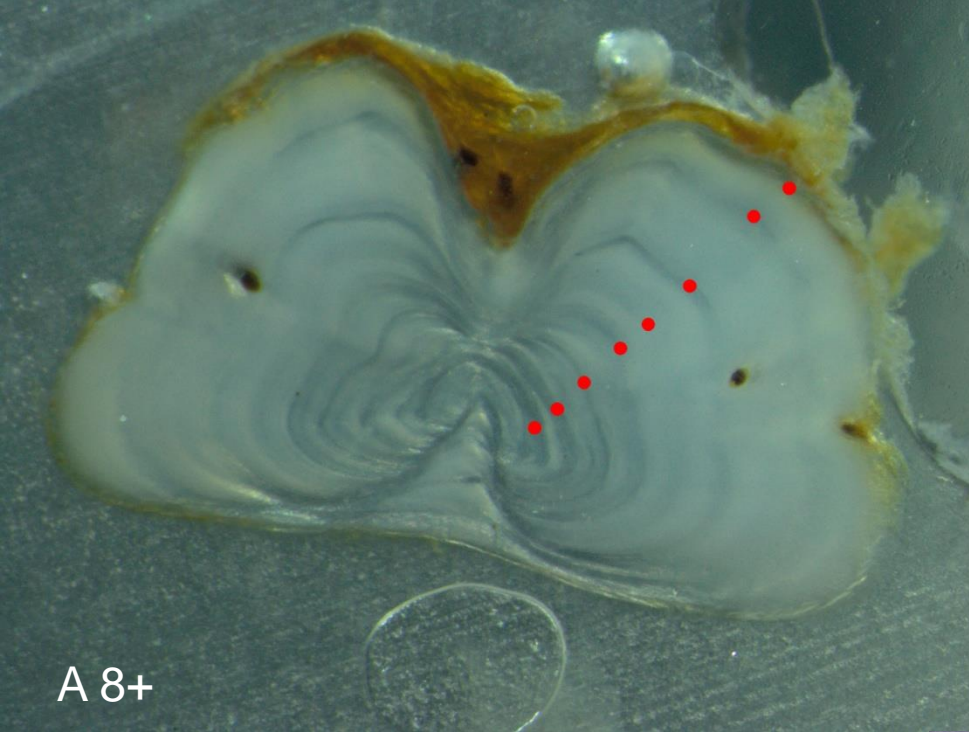
500 μm

Czy wiek oszacowany jest wiekiem rzeczywistym ryby *Vimba vimba* - certa

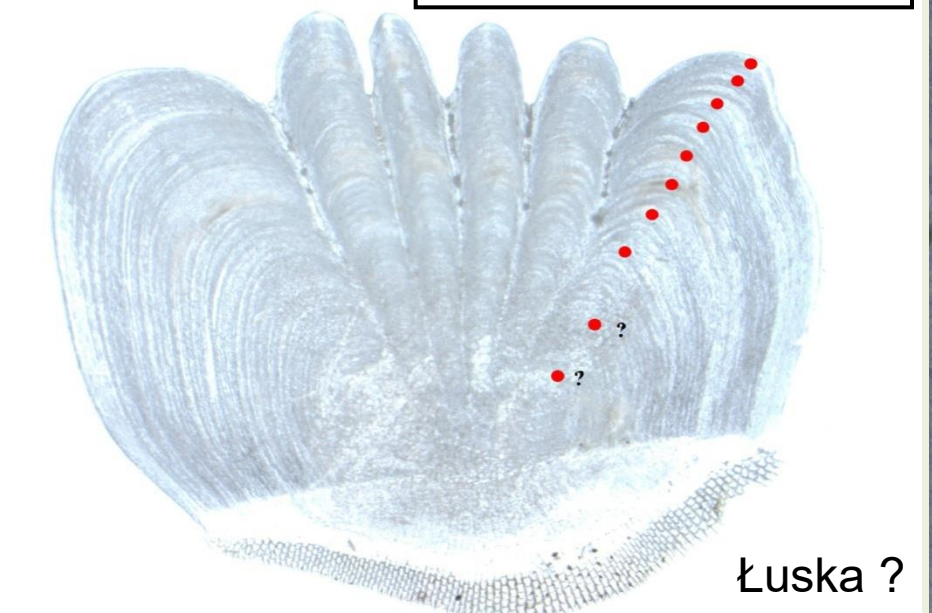

A 8+

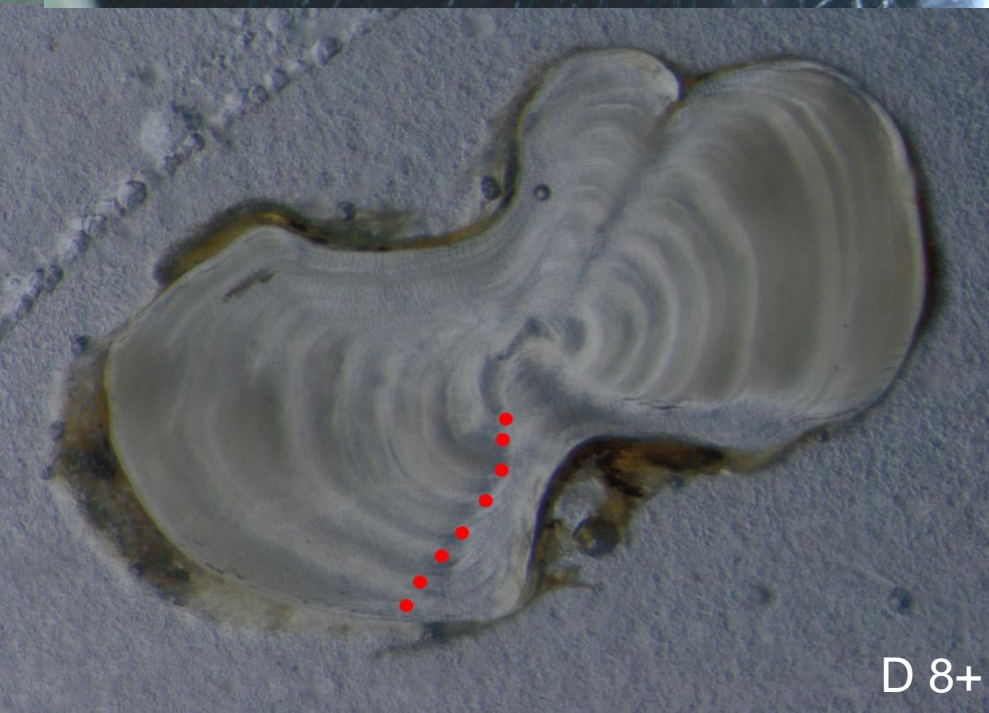

Otolit 8+

Okoń J. Trzeciecko

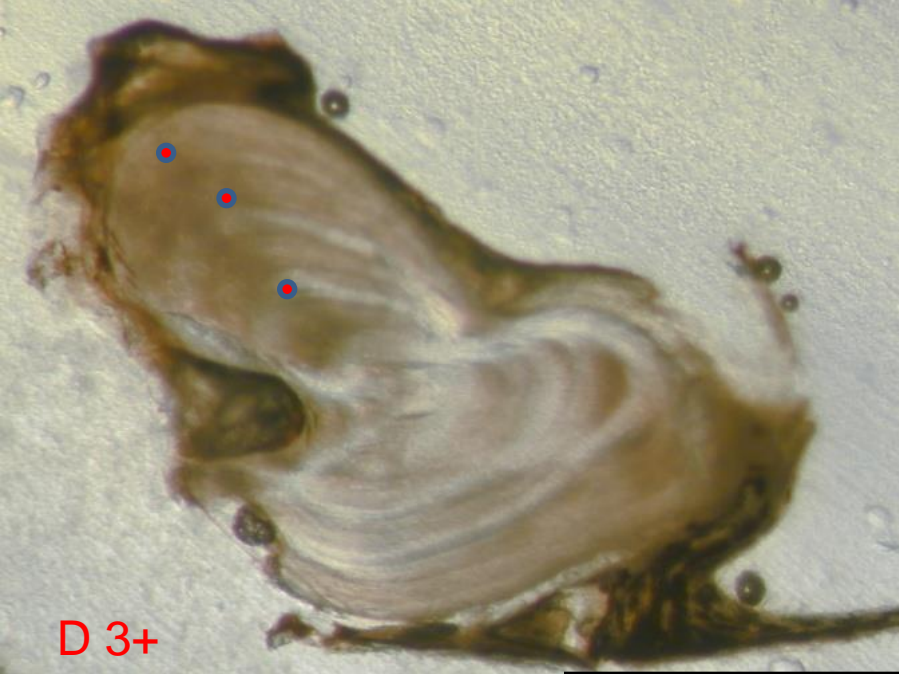

Łuska ?

D 8+

D 3+

D 3+

Okoń J. Trzeciecko

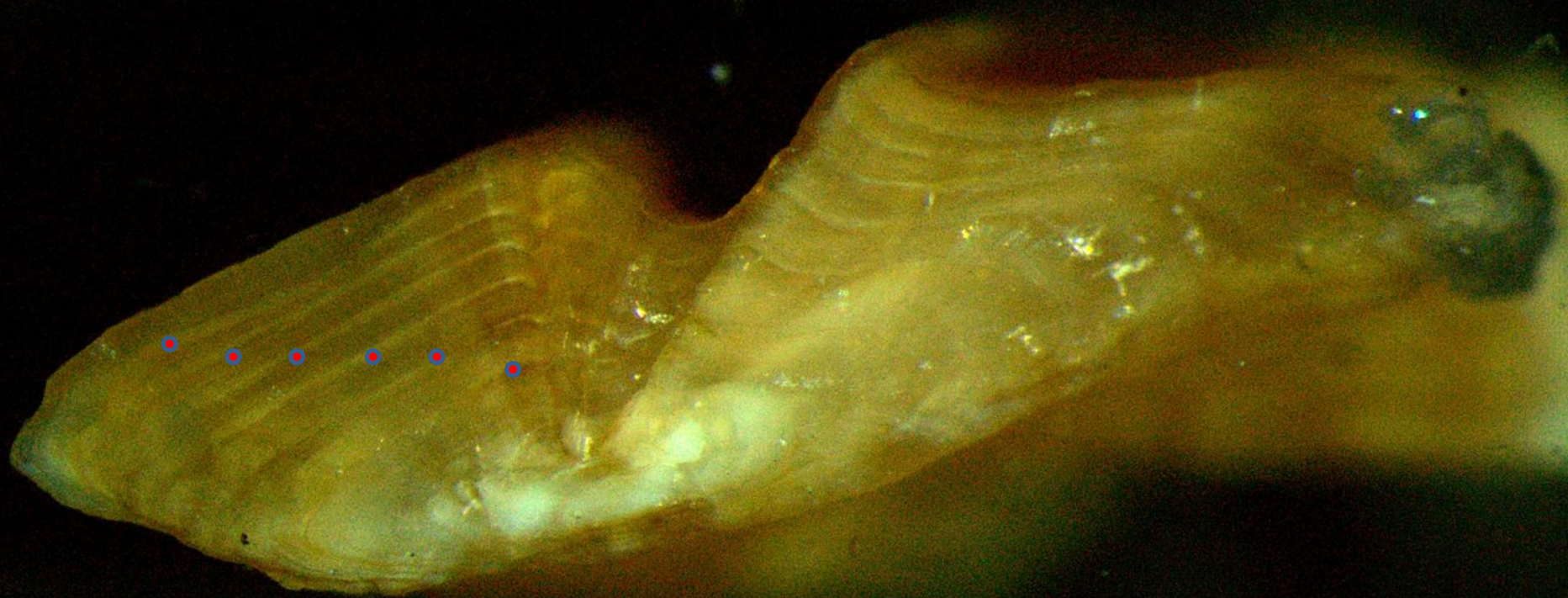
Otolit 3+

Otolit 4+

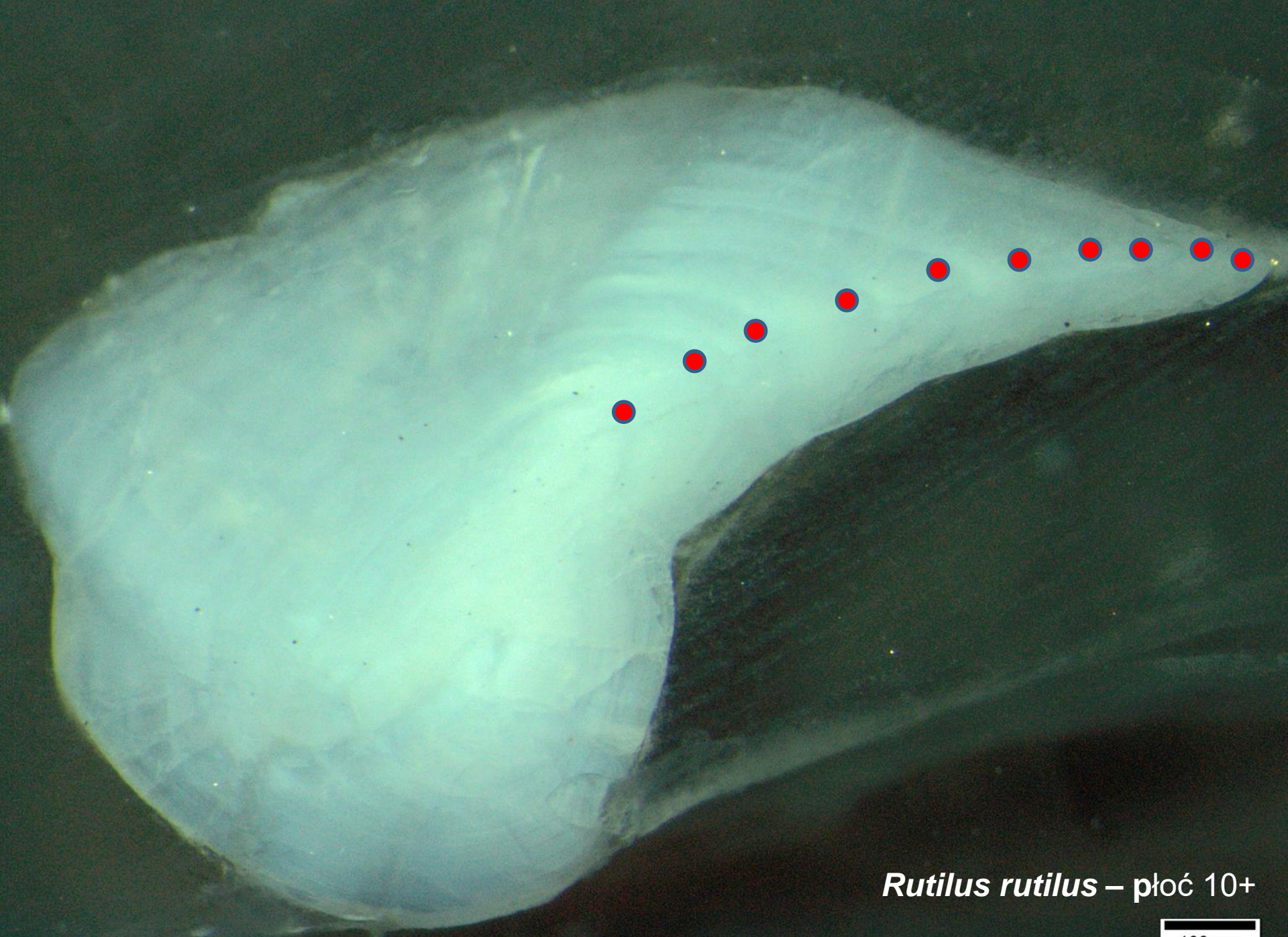

Okoń J.Trzesiecko 6+

500 μ m

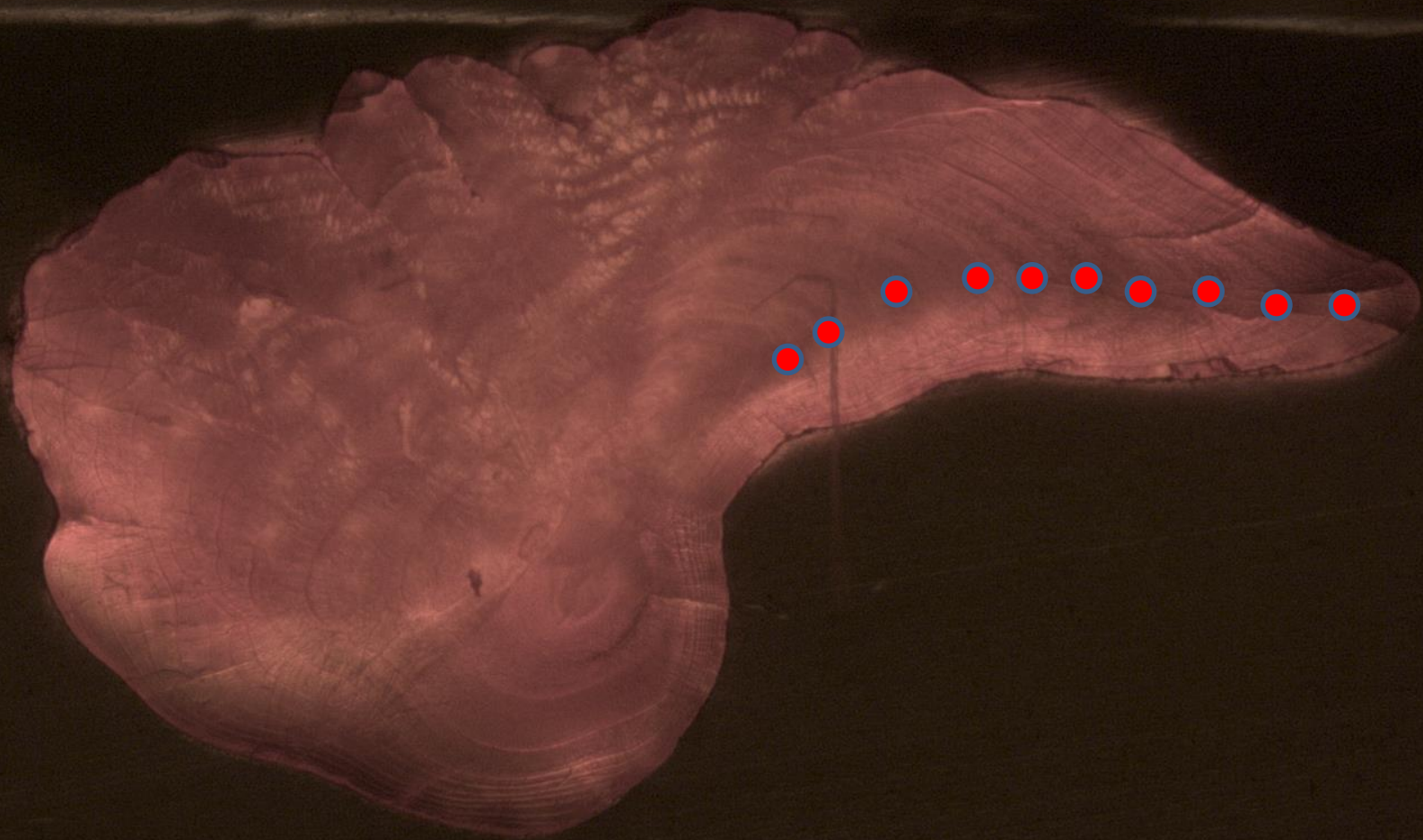

Rutilus rutilus – płoć 10+

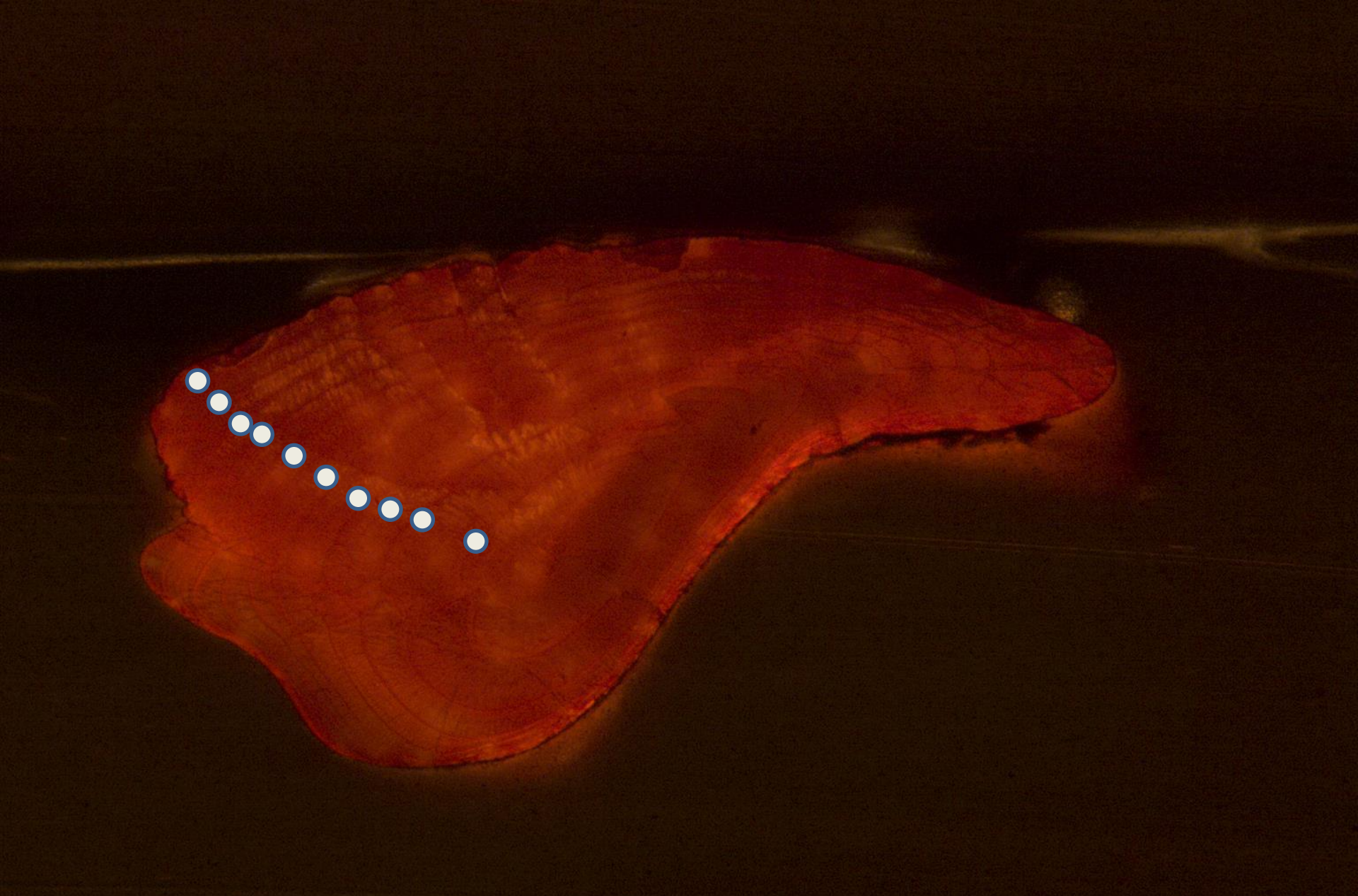
100 μm

Rutilus rutilus – płóć 10+

Rutilus rutilus – płóć 10+

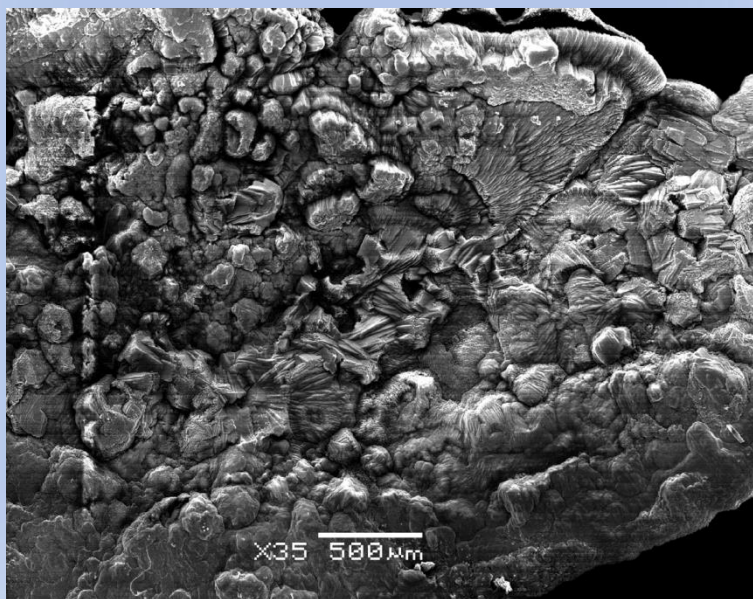

Blicca bjoerkna - krap 5+

Mikrostruktura / nanostruktura

Badania przynależności genetycznej ryb wymarłych oraz współczesnych.

Analiza składu chemicznego.

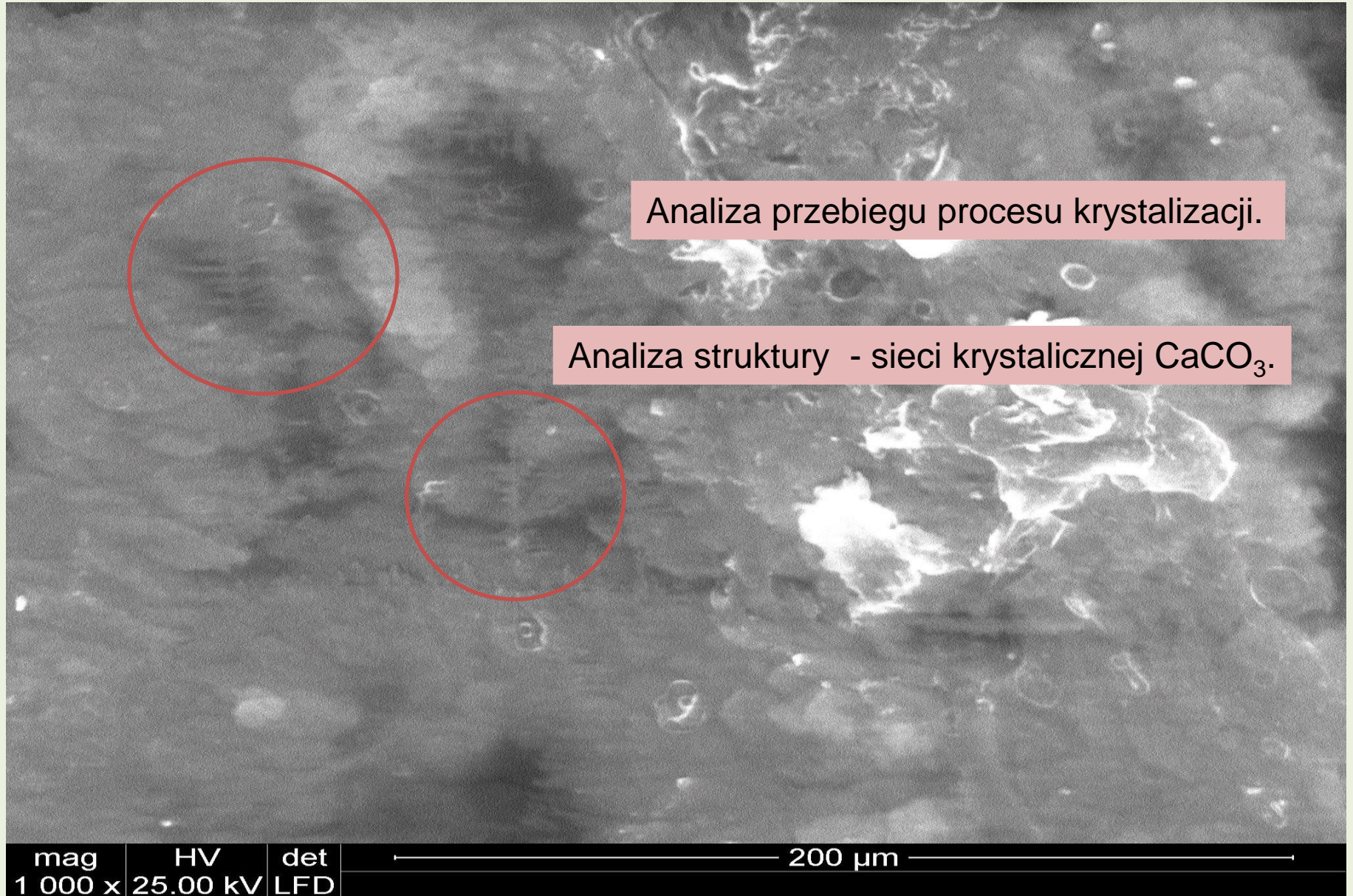

Obserwacji historii życia ryby, „odszukanie” różnic pomiędzy strefami przyrostu rocznego.

„Odtwarzanie” warunków klimatycznych panujących na Ziemi w przeszłości.

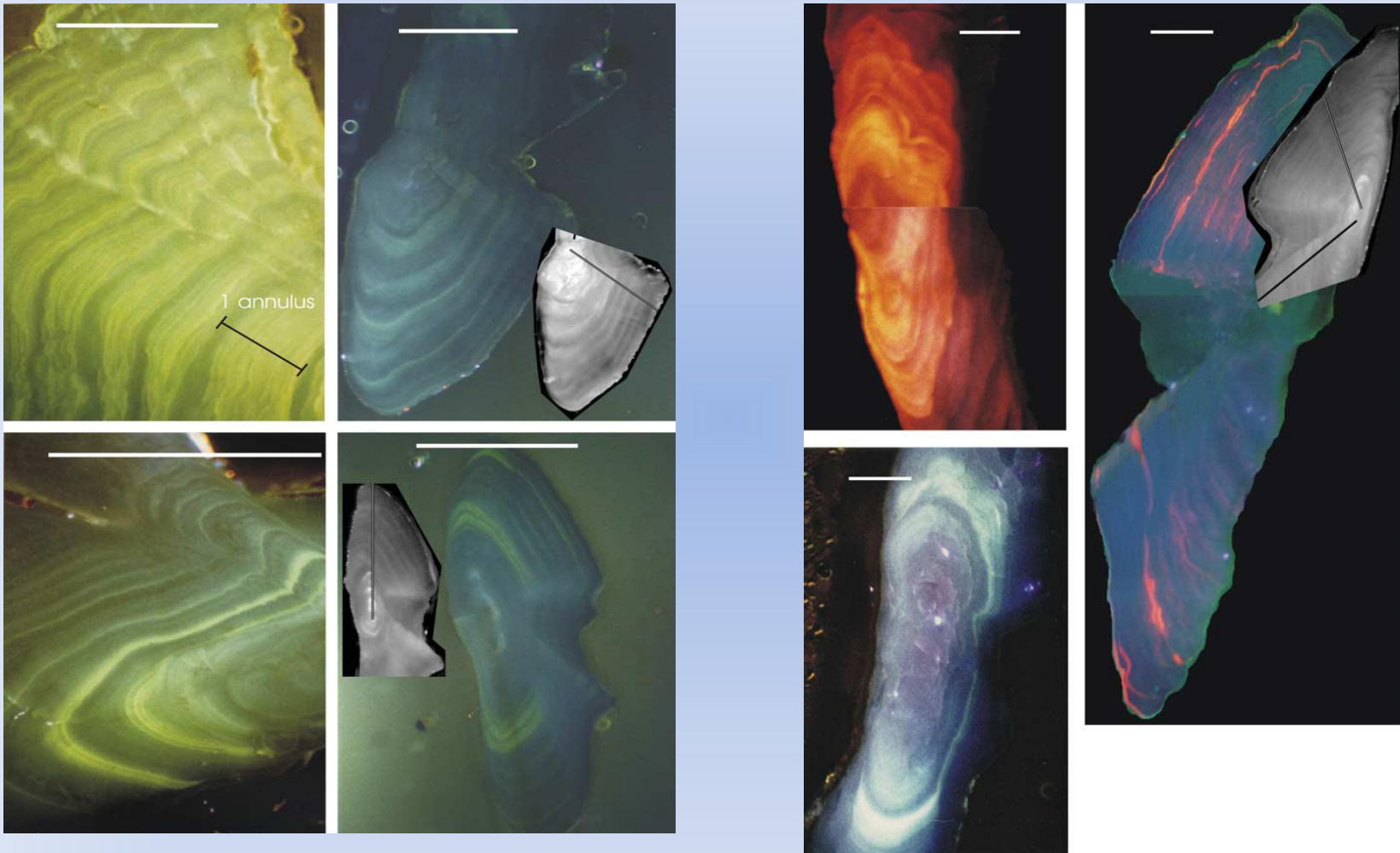

Mikrostruktura / nanostruktura

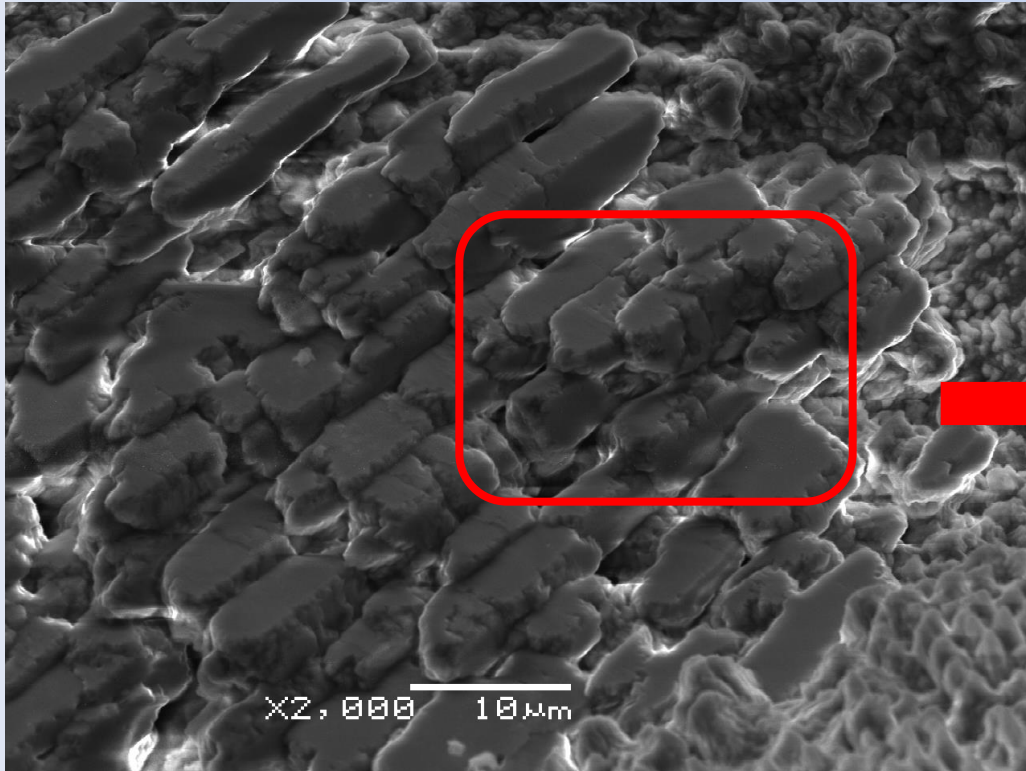

Mikrostruktura

Cathodoluminescencja – badania składu chemicznego otolitów, na poziomie mikrostruktury.
Badano Mn, Zn, Sr, Sm – badania odniesiona do skał otaczających jezioro (Halden et al. 2004).
Barwa żółto-zielona to Mn powiązany z aragonitem a czerwona z Sm (samar) związanym z kalcytem

Chemical Analysis by EDS

Element	Weight%	Atomic%
C K	21.24	27.51
N K	6.63	7.36
O K	63.46	61.68
Na K	0.30	0.20
Al K	0.10	0.05
Ca K	8.14	3.16
Mn K	0.06	0.02
Fe K	0.06	0.02
Co K	0.02	0.01
Totals	100.00	

Okoń z Jeziora Trzesiecko

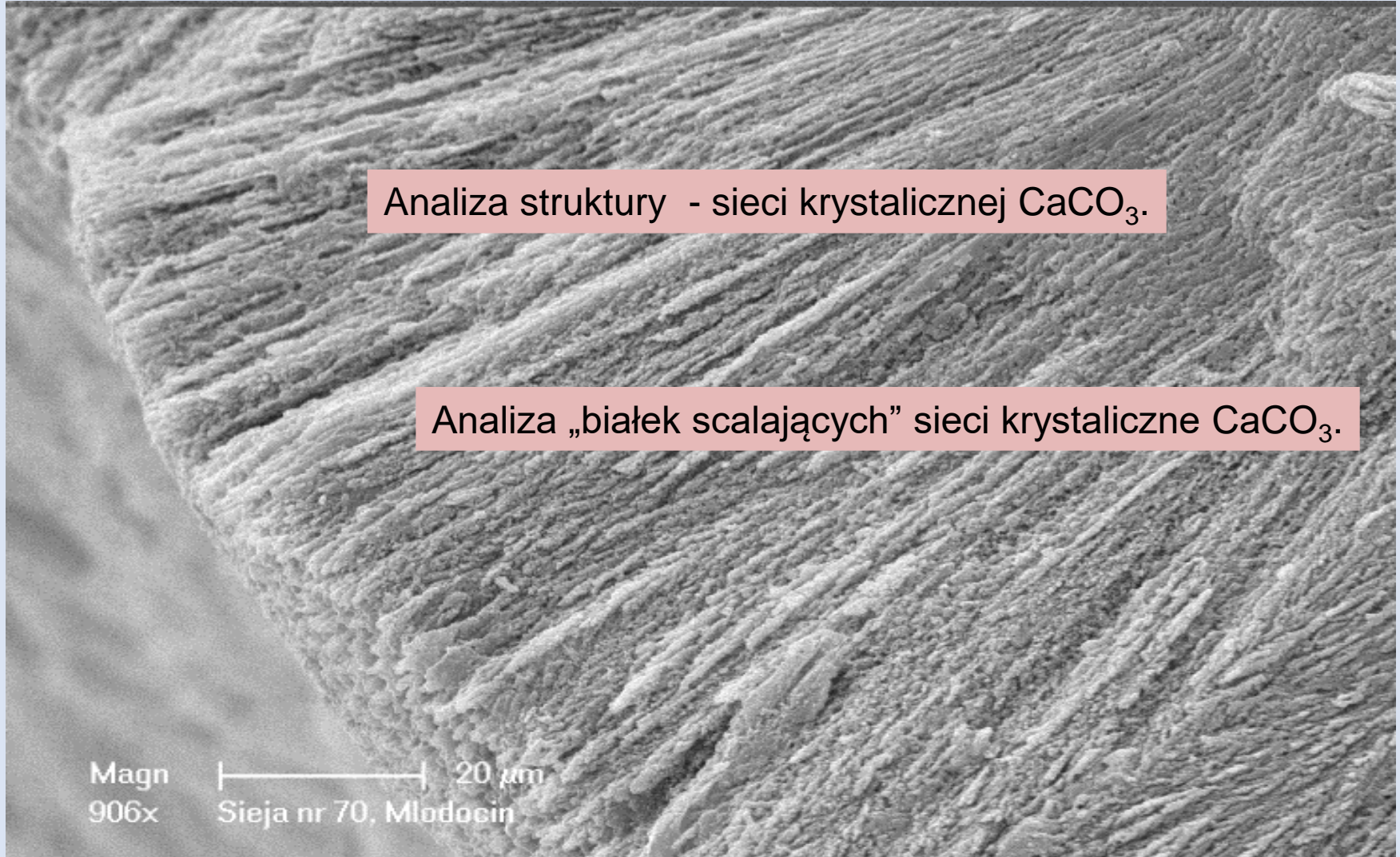

Mikrostruktura / nanostruktura

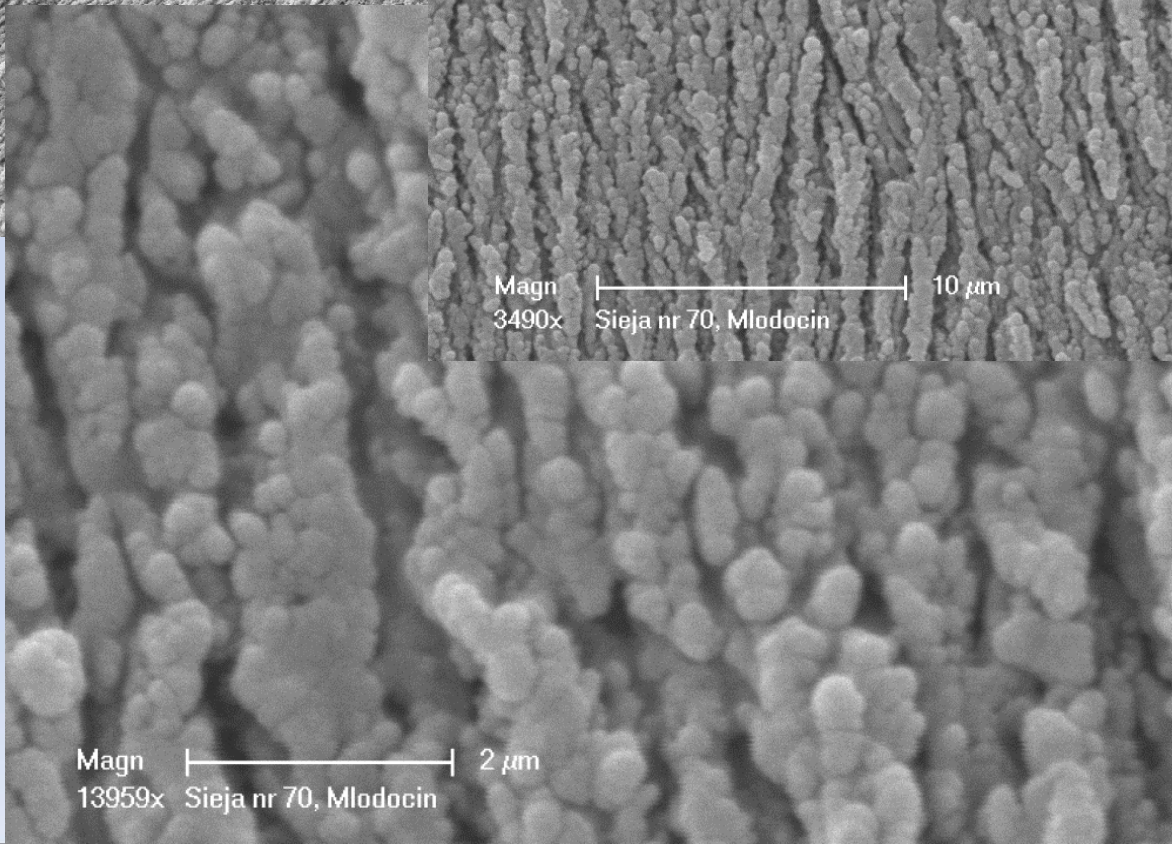
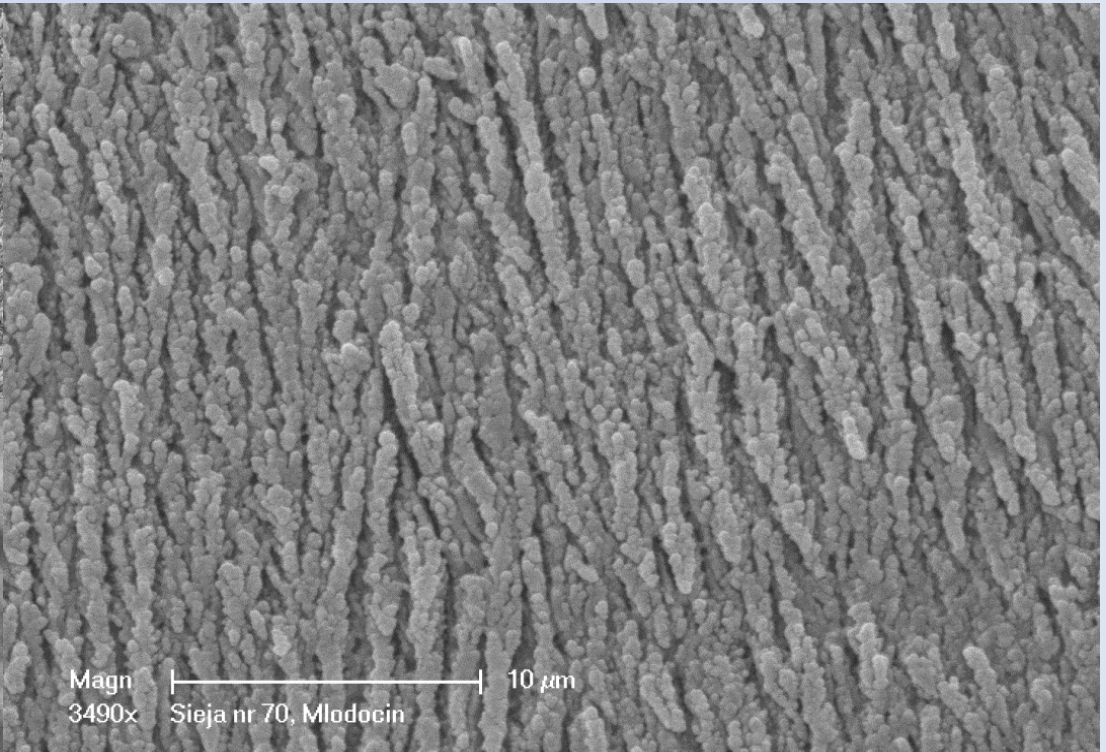
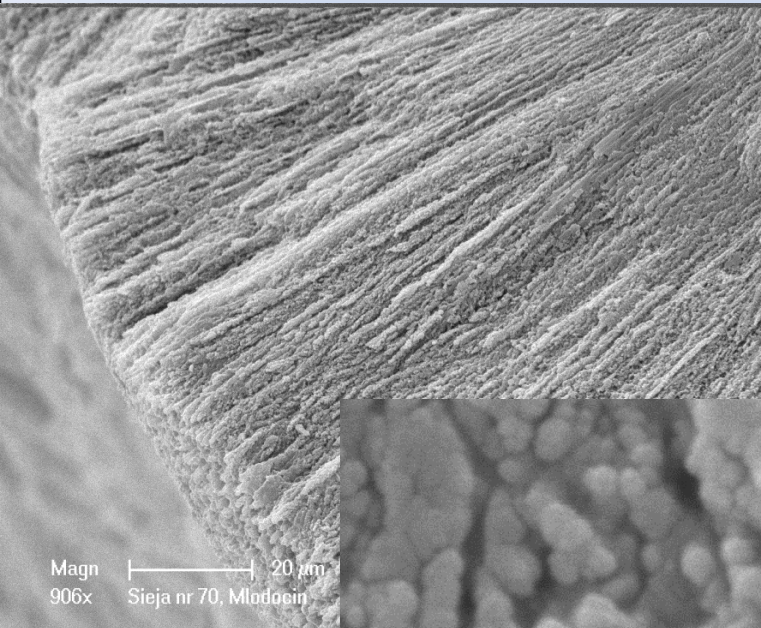
Analiza struktury - sieci krystalicznej CaCO_3 .

Analiza „białek scalających” sieci krystaliczne CaCO_3 .

Magn 906x
|—————| 20 μm
Sieja nr 70, Młodocin

Scanning Electron Microscopy

„Nabyta” asymetryczność otolitów u pstrąga

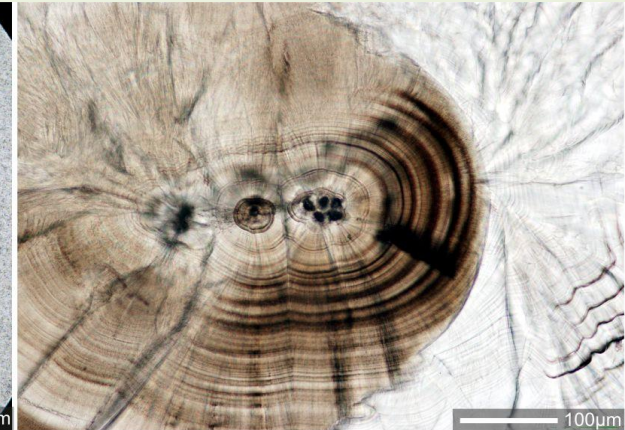
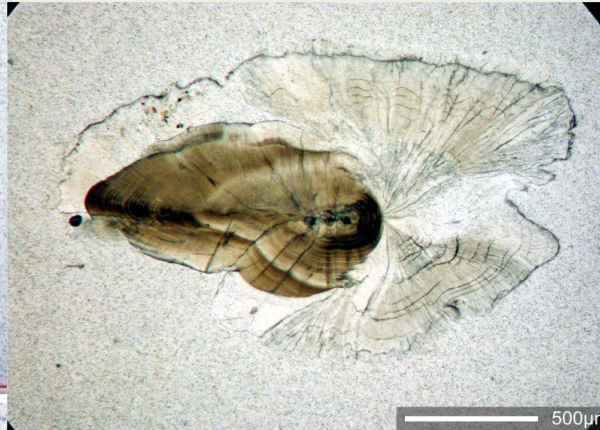
Salmo trutta m. *fario* -pstrąg

Mikrostruktura Otolitów

Salmo trutta m. fario -pstrąg

Aut. Prof.. J. Stolarski PAN w Warszawie

Dziękuję za uwagę 😊

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

